

221971
M31

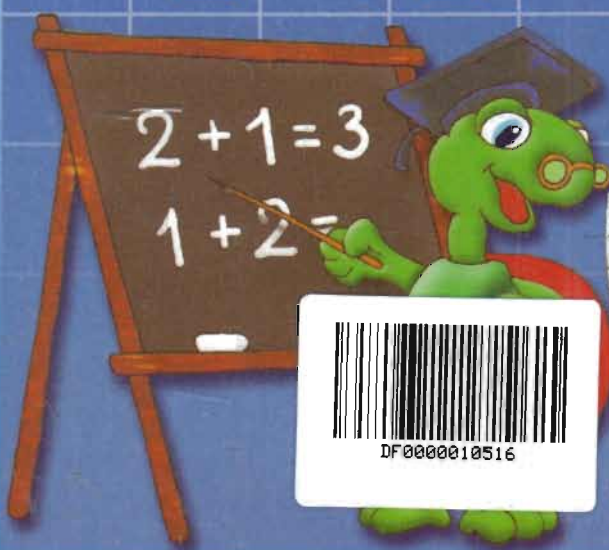
МАТЕМАТИКА

1

1 < 2

**М. АҲМЕДОВ, Р. ИБРОҲИМОВ,
Н. АВДУРАҲМОНОВА, М. ҚУМЪАЕВ**

МАТЕМАТИКА

**КИТОБИ ДАРСӢ БАРОИ СИНФҲОИ ЯКУМИ
МАКТАБҲОИ ТАЪЛИМИ УМУМӢ**

Нашри дуюми такмилдодашуда

*Вазорати таълими халқи Республикаи Ўзбекистон
тасдиқ намудааст*

У - 6583

**САРТАҲРИРИЯТИ ШИРКАТИ САҲҲОМИИ
НАШРИЁТИ-МАТБААВИИ «ШАРҚ»
ТОШКАНД - 2005**

Муҳаррирони масъул:

Доктори илмҳои физика-математика, профессор Р. Ашуров, номзади илми педагогика Н. Эшпулатов.

Тақризчиён:

Номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти УДПТ, ба номи Низомӣ З. Тоҷиева, Омӯзгори тоифаи олии коллеҷи педагогии Рақами 1-и шаҳри Тошканд Р.И. Сиделникова, Омӯзгори тоифаи олии мактаби рақами 1-и шаҳри Зарафшон С. Степанова.

Аломатҳои шартӣ:

— машқҳо барои иҷрои даҳонӣ

— Дар катакҳои холи гузоштани рақамҳои даркорӣ

— Машқҳо барои иҷрои хаттӣ

— Хатми дарс

— Гузоштани аломатҳои калон, хурд ва баробар

Тамоми ҳуқуқҳо доир ба ин нашр ҳимоя мешаванд ва ба нашриёт тааллуқ доранд. Бидуни ризоияти нашриёт пурра ё қисман нусхабардорӣ кардани расмҳо ва матн китоб манъ аст.

М 39

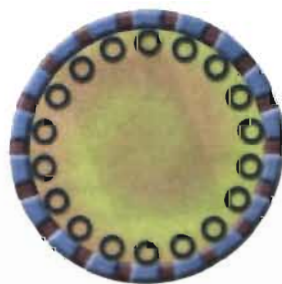
Аҳмедов М. ва дигарон.

Математика. Китоби дарсӣ барои синфҳои 1-уми мактабҳои таълими умумӣ (М. Аҳмедов, Р. Иброҳимов, Н. Абдураҳмонова, М. Ҷумъаев). — Т.: «Шарқ», 2005. — 160 саҳифа.

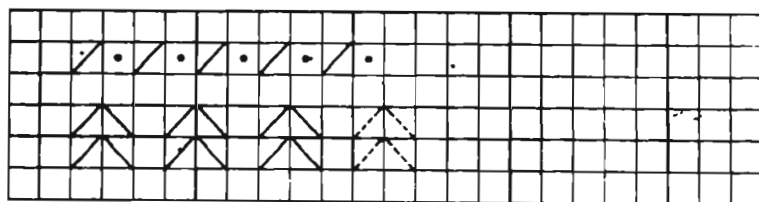
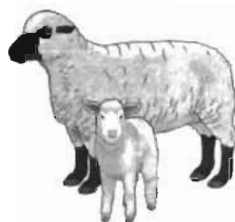
МАКТАБИ ҶОНОҚОНАМ

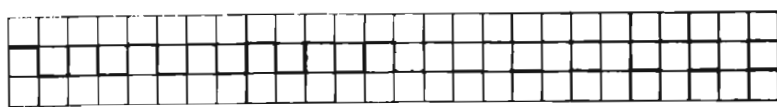
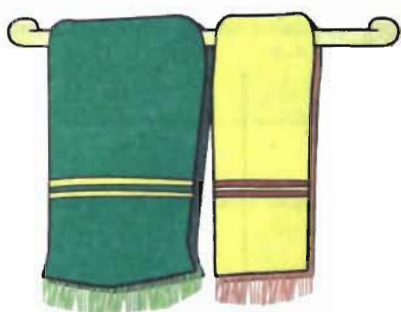
ШУМУРДАН (ШУМОРИ ЧИЗХО)

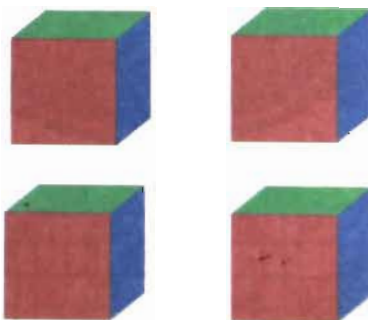
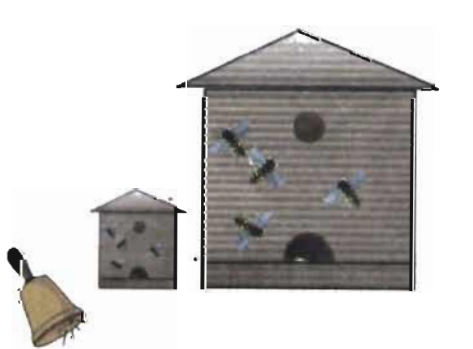
ЯК ХЕЛ, ҲАР ХЕЛ. ДАРОЗ, КЎТОҲ...

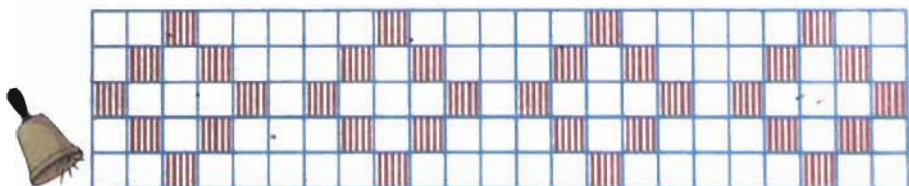
ҲАР ЯКАШ, ҲАМААШ, БОҚИМОНДАШ...

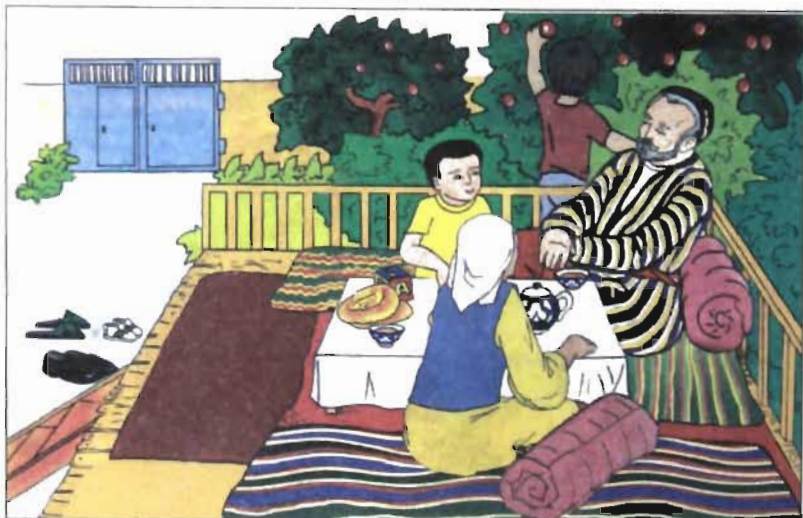
«... ТО БИСЁР», «ТО КАМ» КАЛОН, ХУРД, БАРОБАР

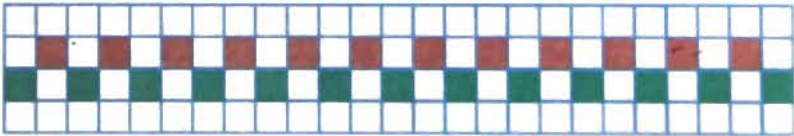
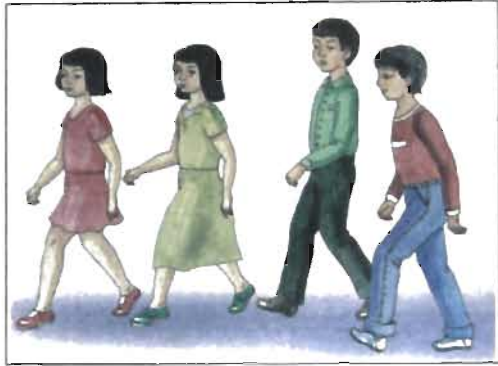
ЧЙ ҚАДАР БОШАД ҲАМИН ҚАДАР

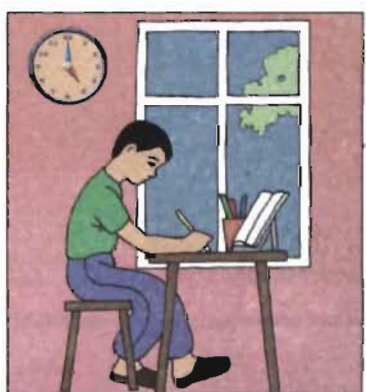
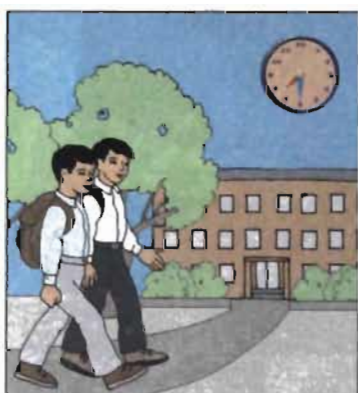
ДАР БАЛАНДИ, ДАР ПОЁН, ДАР БОЛО...

ДАР ПЕШ, ДАР ҚАФО, ДАР ПАХЛЎ, ДАР РОСТ, ДАР ЧАП...

ПАГОҲИ, РЎЗОНА, БЕГОҲИ, ДИРЎЗ, ИМРЎЗ, ФАРДО...

АДАДҲОИ ЯКРАҚАМА

АДАДИ 1

1

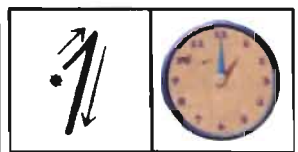
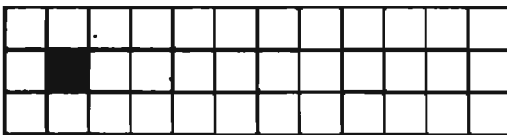
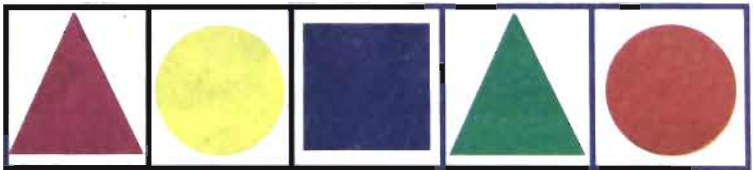
1.

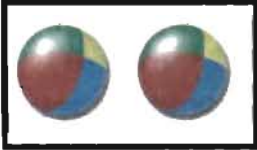

2.

3.

АДАДИ 2

1.

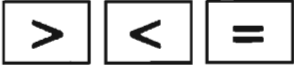

2.

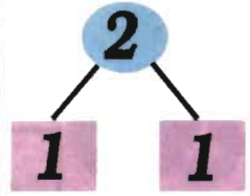
3.

4.

1.

2.

1

3.

$2 = 2$

4.

$1 < 2$

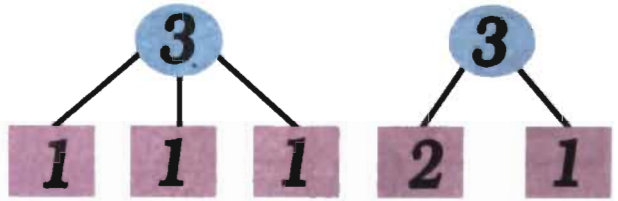
5.

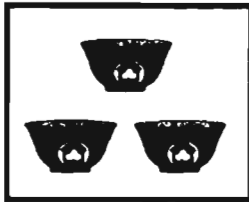
$2 > 1$

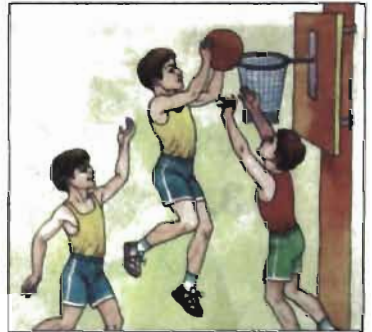
АДАДИ 3

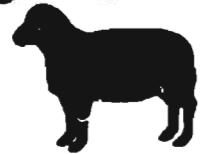
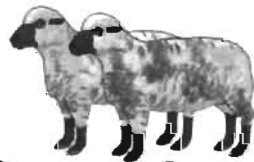
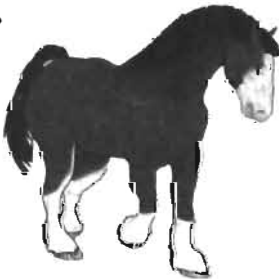
1.

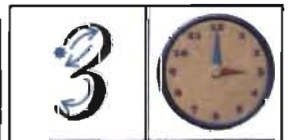
2.

3.

		1	2																

1.

3

2.

2 > 1

3.

3 > 1

2 □ 3

2 □ 2

1 □ 2

2 □ 1

1 □ 1

3 □ 2

1 □ 1

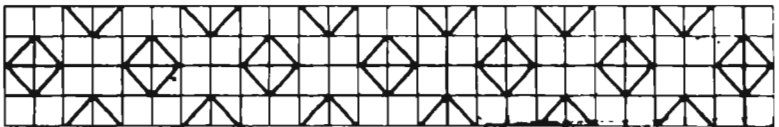
3 □ 3

4.

3 > 2

2 < 3

y-6583

17

+ **-**

3

2+1=3

1.

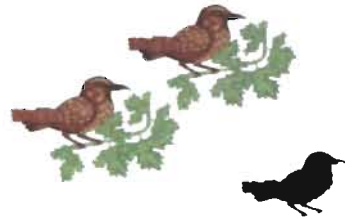

1 + 1 =

1 + 2 =

2.

1 + 2 =

3 - 1 =

3.

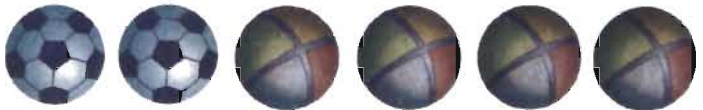
2 3

3 2

3 3

4.

2 + 1 =

3 - 2 =

+ **=**

1.

1	+	1	=	
---	---	---	---	--

2	+	1	=	
---	---	---	---	--

2.

2	+	1	=	
---	---	---	---	--

1	+	2	=	
---	---	---	---	--

3.

?

?

4.

1	<	2
---	---	---

3	>	2
---	---	---

2	=	2
---	---	---

5.

1	+	2	=	
---	---	---	---	--

2	+	1	=	
---	---	---	---	--

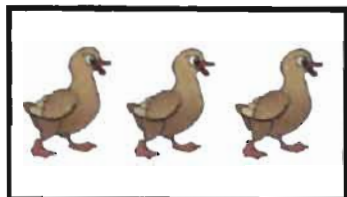

1+1=2	2+1=3	1+2=3
-------	-------	-------

-	=
---	---

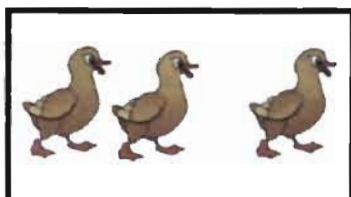
1.

1

2

3

3	-	1	=	
---	---	---	---	--

2.

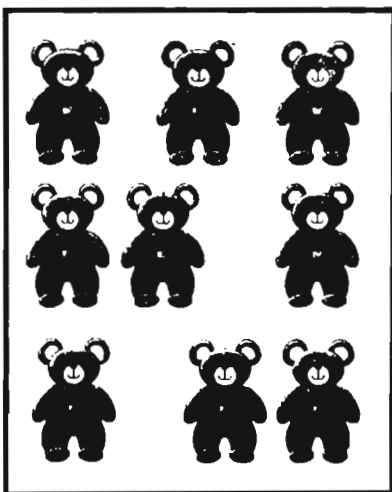

2	-	1	=	
---	---	---	---	--

3	-	2	=	
---	---	---	---	--

3.

3

3	-	1	=	
---	---	---	---	--

3	-	2	=	
---	---	---	---	--

4.

$2-1=1$	$3-1=2$	$3-2=1$
---------	---------	---------

АДАДИ 4

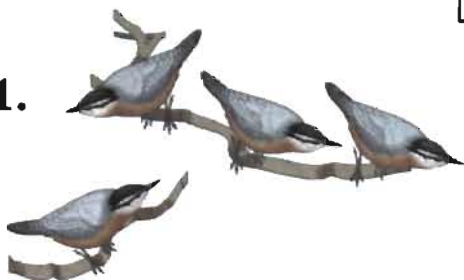

4

$$3 + 1 = 4$$

1.

$$1 + 3 = 4$$

$$2 + 2 = 4$$

2.

$$3 + 1 = 4$$

3.

4.

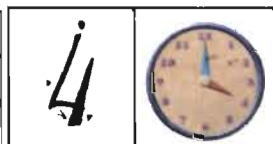
$$2 \square 4$$

$$4 \square 2$$

$$4 \square 4$$

	1	2	3														

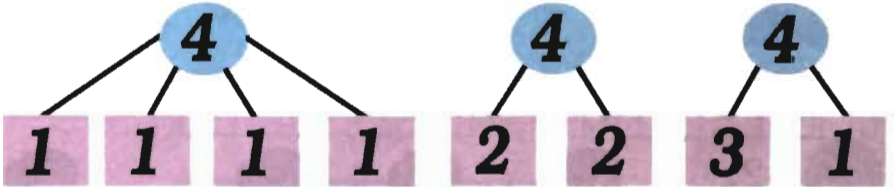

5.

$$3 + 1 = 4$$

$$4 - 1 = 3$$

6.

$$4 - 1 = 3$$

$$1 + 1 = 2$$

$$4 - 2 = 2$$

$$2 + 1 = 3$$

7.

$$2 + 2 = 4$$

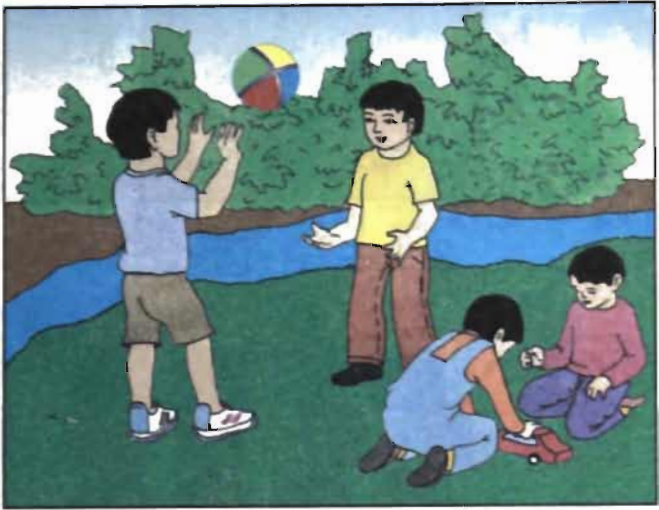

$$3 + 1 = 4$$

1.

$1 + 3 = 4$

$2 + 2 = 4$

2.

3.

$4 > 1$

$1 \square 3$

$4 \square 4$

$2 \square 3$

$4 \square 3$

$4 \square 2$

4.

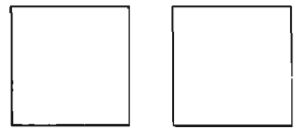
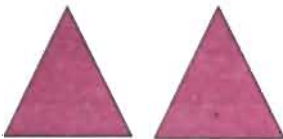

3	+	1	=	
---	---	---	---	--

4	-	1	=	
---	---	---	---	--

5.

$3+1=4$	$1+3=4$	$2+2=4$
---------	---------	---------

1.

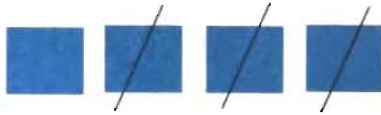

$3 + 1 = \square$

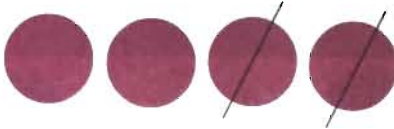
$4 - 1 = \square$

2.

$4 - 3 = \square$

$4 - 2 = \square$

3.

$1 + 3 = \square$

4.

+	1	2	3	= 4
	3			

5.

-	2	3	4	= 1

$4 - 1 = 3$

$4 - 2 = 2$

$4 - 3 = 1$

АДАДИ 5

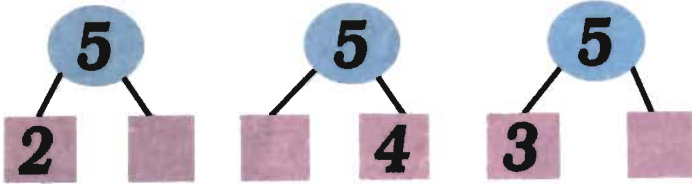

5

$$4 + 1 = 5$$

1.

2.

$$4 + 1 = 5 \quad 5 > 4$$

3.

$$1 + 4 = 5 \quad 1 < 4 \quad 4 > 1$$

4.

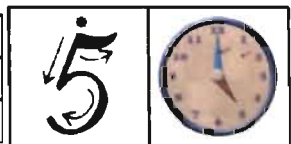

$$3 + 2 \quad 3 > \square$$

$$3 < \square \quad 5 > \square$$

	1	2	3	4													

5.

$4 + 1 = 5$

$4 > 1$

$5 - 1 = 4$

$1 < 4$

6.

	1	2	3	4	= 5
+					

7.

8.

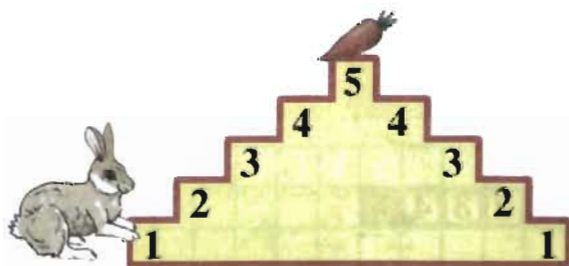

$3 + 2 = 5$

$5 - 2 = 3$

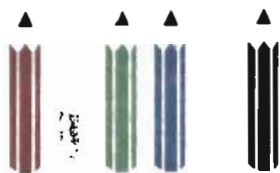

9.

1.

$$4 + 1 = \square$$

$$3 + 2 = \square$$

2.

$$2 + 3 = 5$$

3.

$5 \square 4$

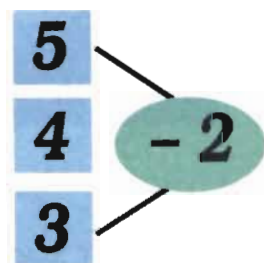
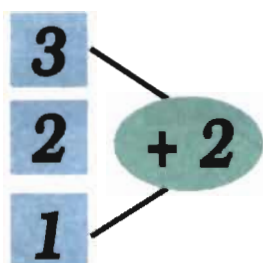
$2 \square 5$

$4 \square 5$

$5 \square 5$

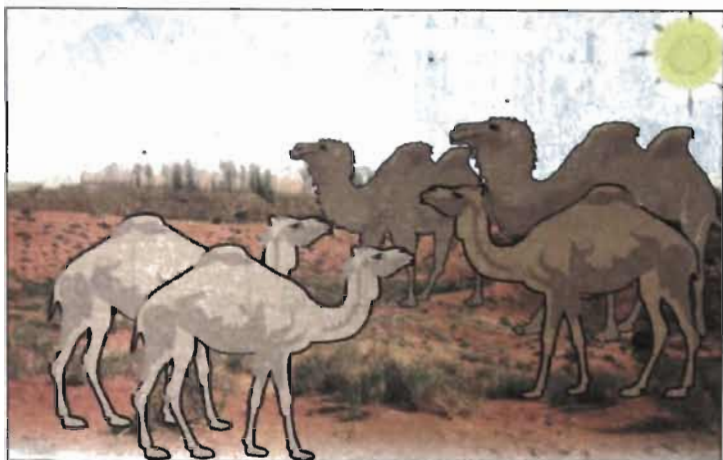

4.

1.

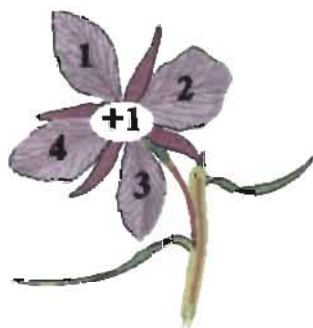

2	+	3	=	
---	---	---	---	--

5	-	2	=	
---	---	---	---	--

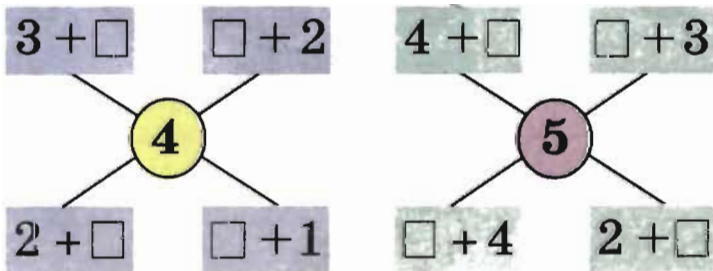
2.

$$4 + 1 = 5$$

3.

$$4 + 1 = 5$$

$$3 + 2 = 5$$

$$2 + 3 = 5$$

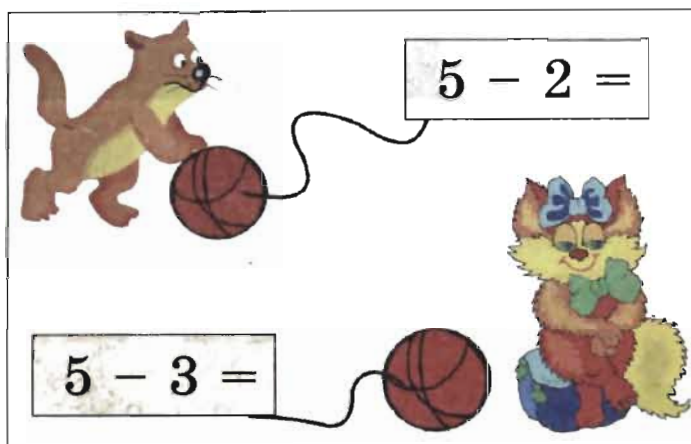
1.

$5 - 1 = \square$

$5 - 4 = \square$

2.

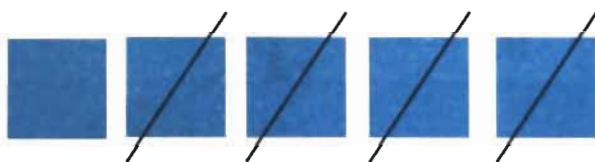
$5 - 2 = \square$

$5 - 3 = \square$

3.

$5 - 1 = \square$

$5 - 4 = \square$

4. $1 \square 2$ $5 \square 4$ $5 \square 5$ $3 \square 2$

$5 - 1 = 4$

$5 - 3 = 2$

$5 - 2 = 3$

$5 - 4 = 1$

5.

3	+	2	=	
---	---	---	---	--

5	-	3	=	
---	---	---	---	--

6.

7.

$$\begin{array}{r} 4 + 1 \\ 5 - 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 + 3 \\ 3 - 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 + 2 \\ 4 - 1 \end{array}$$

8.

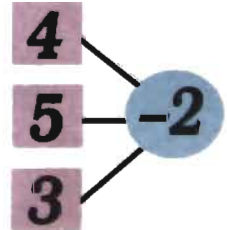
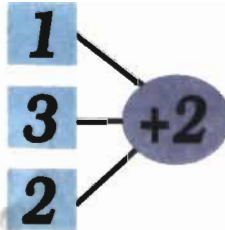
$$\begin{array}{r} 4 + \square = 5 \\ 5 - \square = 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 + \square = 5 \\ 5 - \square = 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 + \square = 5 \\ 5 - \square = 2 \end{array}$$

9.

10.

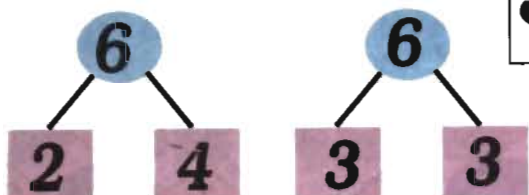
30

АДАДИ 6

6

$$5 + 1 = 6$$

$$5 < 6$$

$$6 > 5$$

2. $5 + 1 = 6$ $1 + 5 = 6$
 $6 - 1 = 5$ $6 - 2 = 4$

1	2	3	4	5															

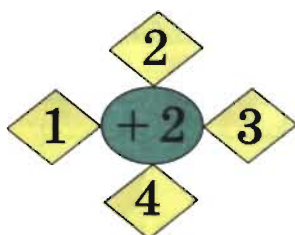
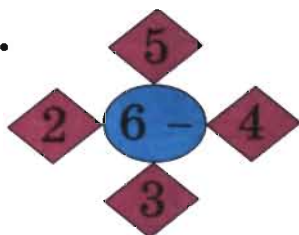
5.

$4 + 2 = 6$

$6 - 2 = 4$

6.

7.

$3 + 3 = 6$

$6 - 3 = 3$

$3 = 3$

8.

	1	2	3	4	5	
+						= 6

9. $5 + 1 = 6$

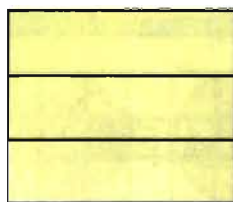
$2 + 4 = 6$

$6 - 1 = 5$

$6 - 2 = 4$

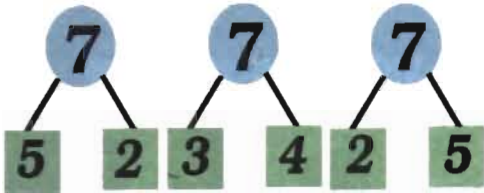

10.

АДАДИ 7

1 2 3 4 5 6 7 7

$$6 + 1 = 7$$

1. $6 + 1 = 7$ | $7 - 6 = 1$
 $1 + \square = 7$ | $7 - \square = 6$

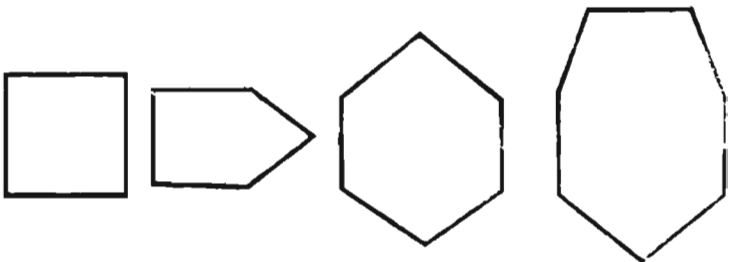

2. $7 \square 7$ $7 \square 6$ $6 \square 5$
 $6 \square 7$ $6 \square 6$ $5 \square 5$

3.

4.

1	2	3	4	5	6						

5.

$$6 + 1 = 7$$

$$7 - 1 = 6$$

6. $7 \square 6$

$5 \square 6$

$7 \square 7$

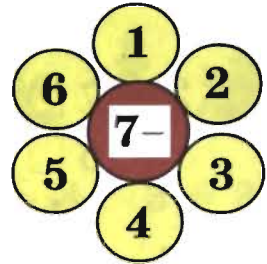
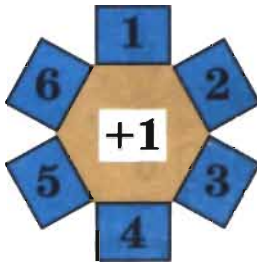
$6 \square 7$

$6 \square 5$

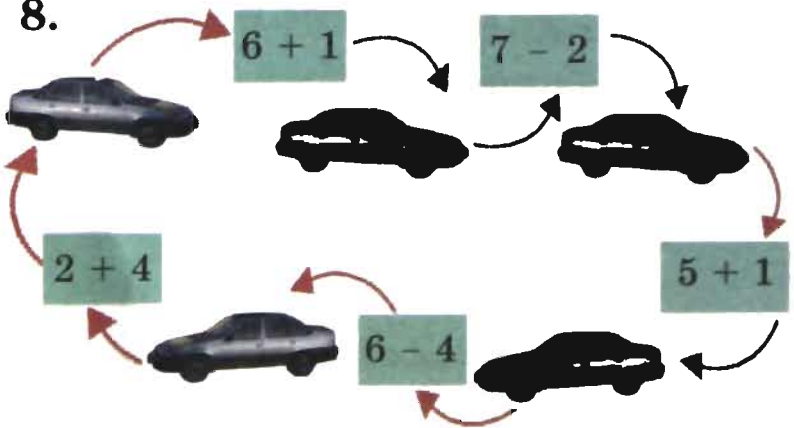
$4 \square 7$

7.

8.

9. $3 + 4$

$7 - 4$

$1 + 6$

$4 + 3$

$7 - 3$

$6 - 1$

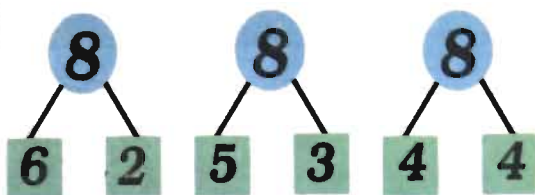

АДАДИ 8

1 2 3 4 5 6 7 8 8

$$7 + 1 = 8$$

1.

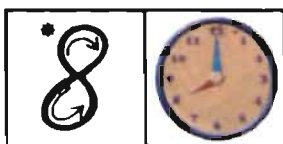
$$\square + \square = 8$$

2. $7 + 1 = 8$ $5 + 3 = 8$ $4 + 4 = 8$
 $8 - 7 = \square$ $8 - 3 = \square$ $8 - 4 = \square$

1	2	3	4	5	6	7									

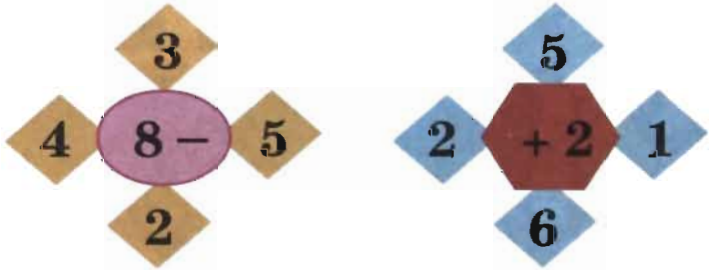

3.

$5 + 3 = 8$ $8 - 5 = \square$ $8 - 3 = \square$

4.

5. $5 + 2 = 7$ $2 + 6 = 8$ $7 + 1 = 8$
 $2 + 5 = \square$ $6 + 2 = \square$ $1 + 7 = \square$

6.

$8 \square 7$ $7 \square 8$ $8 \square 8$

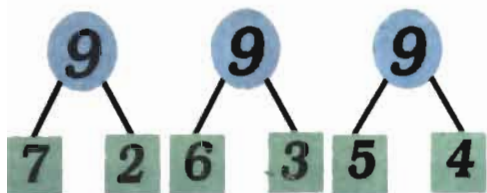
7.

АДАДИ 9

9

$$8 + 1 = 9$$

1.

2.

3.

9	1	2	3	4	5	6	7	8
	8							

4.

$$7 + 2 = 9 \quad 6 + 3 = 9 \quad 4 + 5 = 9$$

$$9 - 2 = \square \quad 9 - 3 = \square \quad 9 - 4 = \square$$

1	2	3	4	5	6	7	8			

5.

$$8 + \square = 9 \quad 9 - \square = 8 \quad 9 - \square = 1$$

6.

$$5 \xrightarrow{+1} \square \xrightarrow{+2} \square \xrightarrow{+1} 9$$

$$9 \xrightarrow{-2} \square \xrightarrow{-1} \square \xrightarrow{-2} 4$$

$$7. \quad \begin{array}{cccc} 9 \square 8 & 7 \square 8 & 6 \square 6 & 9 \square 3 \\ 8 \square 9 & 8 \square 7 & 9 \square 9 & 3 \square 9 \end{array}$$

$$8. \quad \begin{array}{cc} \begin{array}{c} 5 + \square \\ \diagdown \quad \diagup \\ \text{9} \\ \diagup \quad \diagdown \\ \square + 4 \quad 7 + \square \end{array} & \begin{array}{c} 3 + \square \\ \diagdown \quad \diagup \\ \text{8} \\ \diagup \quad \diagdown \\ \square + 5 \quad 1 + \square \end{array} \\ \begin{array}{c} 6 + \square \\ \diagdown \quad \diagup \\ \text{8} \\ \diagup \quad \diagdown \\ \square + 5 \quad 1 + \square \end{array} & \begin{array}{c} \square + 2 \\ \diagdown \quad \diagup \\ \text{8} \\ \diagup \quad \diagdown \\ \square + 5 \quad 1 + \square \end{array} \end{array}$$

$$9. \quad \begin{array}{ccc} 8 + 1 = 9 & 3 + 6 = 9 & 4 + 5 = 9 \\ 9 - \square = 8 & 9 - \square = 3 & 9 - \square = 5 \end{array}$$

АДАДИ СИФР (0)

0

--	--

1 2 3 4 5 6 7 8 9

0

9 8 1

1.

3

2

1

0

2.

5

4

3

2

1

0

3.

$3 > 2$

$2 > 1$

$1 > 0$

$0 < 1$

4.

$6 + 3 = \square$

$9 - 3 = \square$

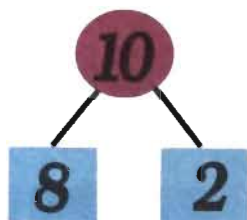

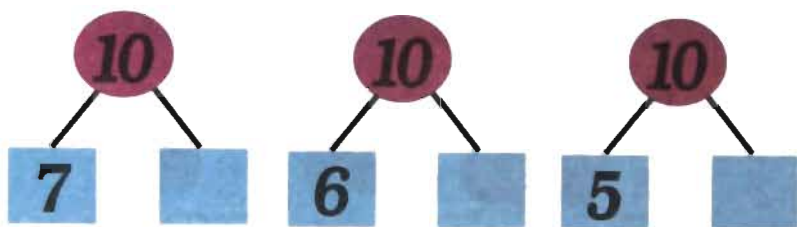
АДАДИ 10

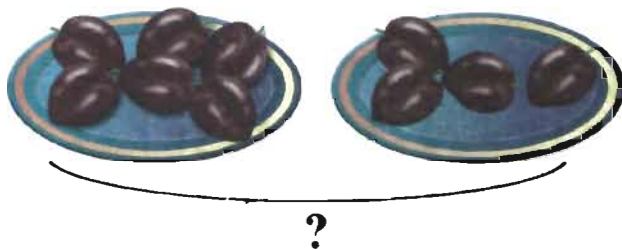
10

$$9 + 1 = 10$$

1.

2.

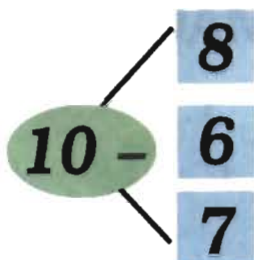
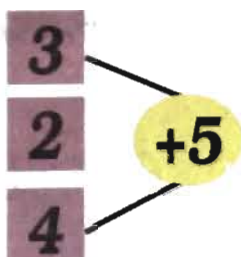

$$\begin{array}{l}
 3. \quad 8 + 2 = 10 \quad | \quad 7 + 3 = 10 \quad | \quad 6 + 4 = 10 \\
 10 - \square = 8 \quad | \quad 10 - \square = 3 \quad | \quad 10 - \square = 6
 \end{array}$$

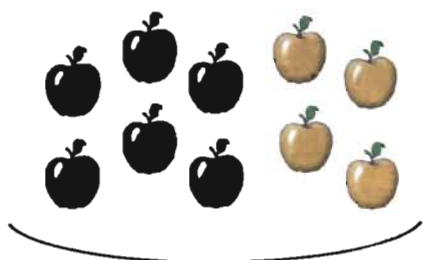

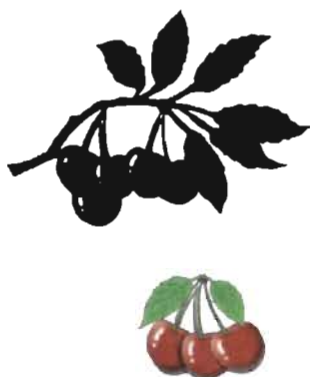
4.

5.

$$6 + 4 = \square$$

$$8 - 3 = \square$$

6.

$6 \square 7$

$4 \square 8$

$7 \square 9$

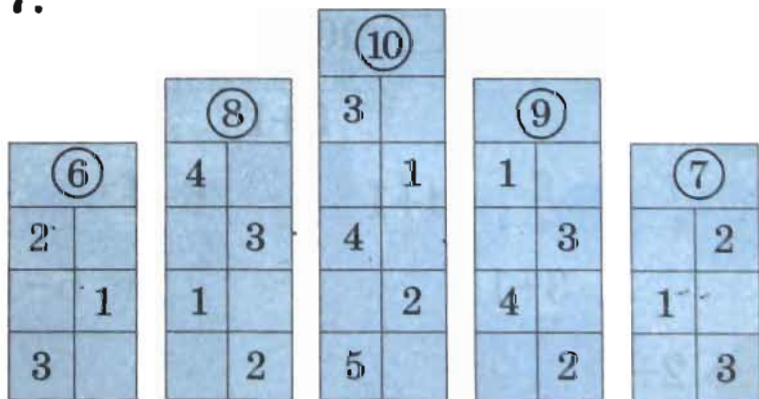
$8 \square 7$

$5 \square 5$

$10 \square 2$

7.

МАВҚЕИ АДАД ДАР ҚАТОР

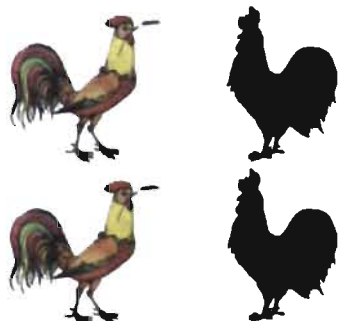
1.

2.

$$3 + 2 = \square$$

$$2 + \square = 4$$

3.

$5 \square 4$	$9 \square 8$	$9 \square 5$	$7 \square 6$
$7 \square 8$	$8 \square 7$	$9 \square 9$	$6 \square 7$

4.

1 2 4 5 7 9 10

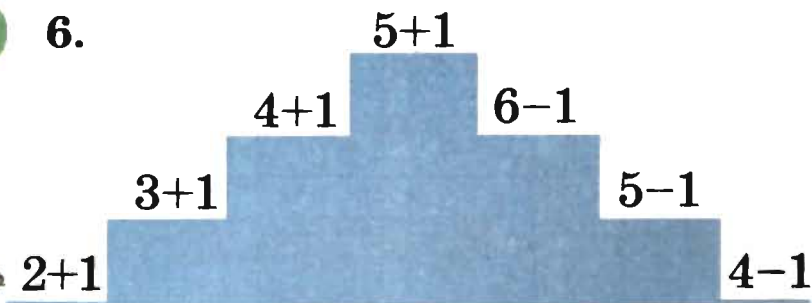

5.

$9 + 1 = 10$	$8 + 2 = 10$	$7 + 3 = 10$
$10 - 1 = \square$	$10 - 2 = \square$	$10 - 3 = \square$

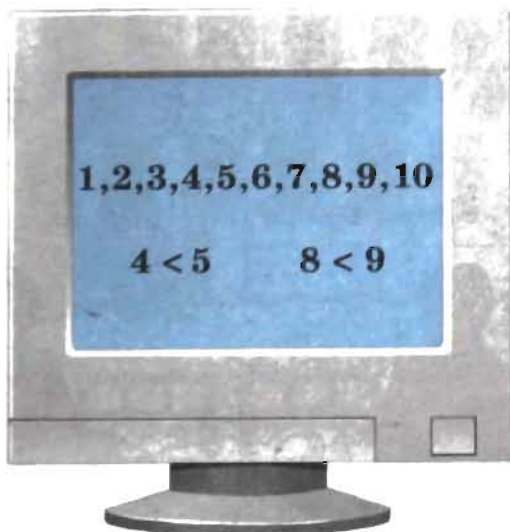
6.

МУҚОИСАИ АДАДҲО

1.

10	
8	
	6
4	
	2
7	

2.

$6 \square 7$

$10 \square 9$

$6 \square 9$

$7 \square 8$

$9 \square 8$

$5 \square 5$

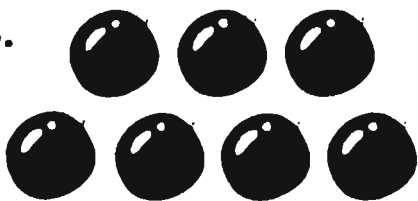
$8 \square 9$

$10 \square 10$

$6 \square 5$

3.

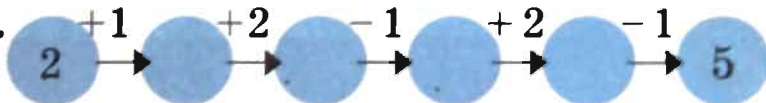

$7 + 3 = \square$

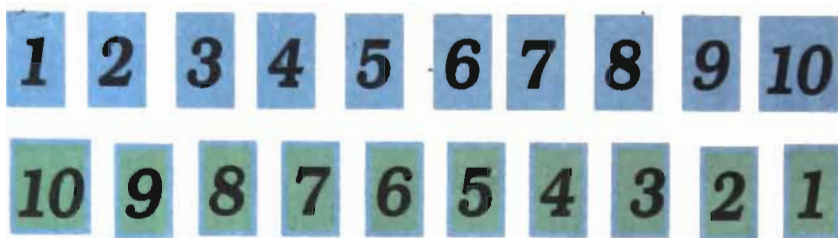
$10 - 3 = \square$

4.

ҚАТОРИ АДАДҲО

1.

$$8 + \square = 9$$

2.

$$6 + \square = 10 \quad 10 - 4 = \square \quad 10 - 6 = \square$$

3. $10 \square 6$ $4 \square 10$ $10 \square 10$

4. $8 + 1$ $9 - 2$ $6 + 3$
 $9 - 3$ $5 + 4$ $8 - 4$

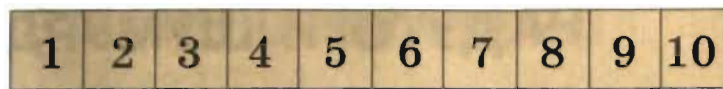
5.

10	1	3		7		8	10
	9		4		6		

6.

7.

8. $10 - 2$ $4 - 3$ $5 + 4$

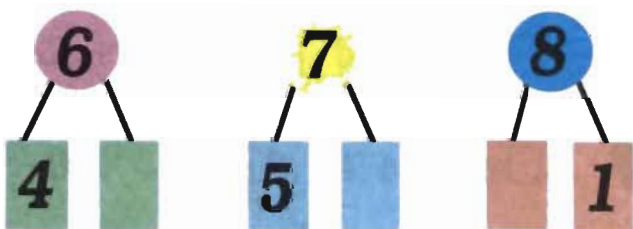
$10 - 1$ $6 + 1$ $9 - 5$

$10 - 3$ $9 - 1$ $9 - 4$

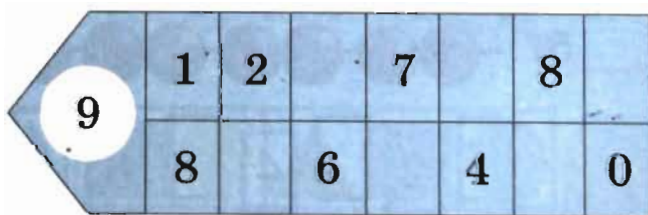
$10 - 4$ $8 + 2$ $8 - 5$

9.

10.

45

ДУТОГЙ ШУМУРДАН

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1.

2. $2 + 2$ $6 + 2$ $3 + 2$ $7 + 2$
 $4 + 2$ $8 + 2$ $5 + 2$ $0 + 2$

3.

$$\square + \square = 4$$

$$4 - \square = 2$$

4. $2 + 4$ $2 + 6$ $9 - 5$ $2 + 0$

$2 + 8$ $4 - 3$ $1 + 2$ $3 + 2$

5.

2 4 6 8 10

АЗ БАЙН ШУМУРДАН

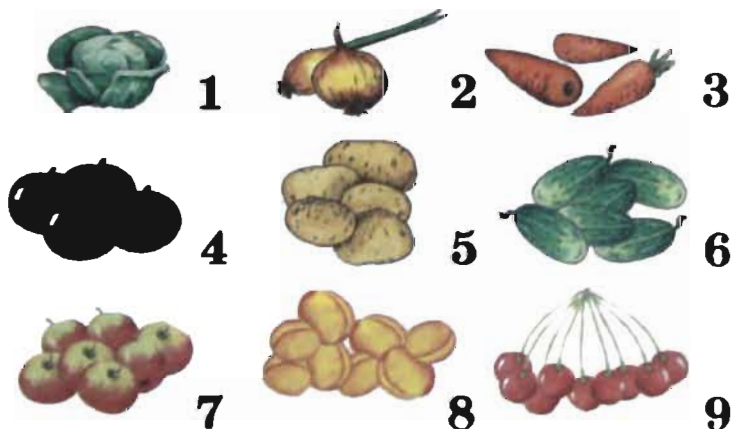

1.

1 **3** **5** **7** **9**

2.

3.

$2 + 1 = \square$

$5 + 4 = \square$

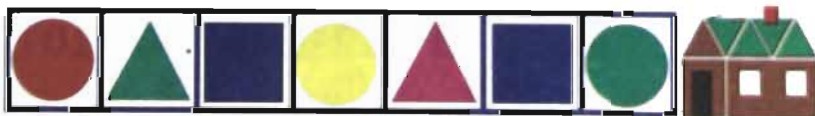
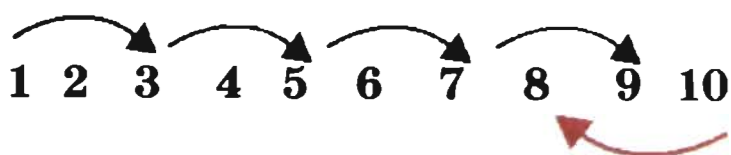
$2 + 3 = \square$

$7 + 2 = \square$

$2 + 4 = \square$

$4 + 4 = \square$

4.

МАШҚҶО БАРОИ МУСТАҲҚАМ НАМУДАН

1.

1			4	5	6	7		9	10
---	--	--	---	---	---	---	--	---	----

10	9	8		6	5		3	2	1
----	---	---	--	---	---	--	---	---	---

$\square + \square = 10$

2. $10 - \square = 9$ $6 + \square = 8$ $8 - \square = 7$
 $7 + \square = 8$ $4 - \square = 3$ $9 - \square = 8$

3.

3	+	4	=	
---	---	---	---	--

7	-	4	=	
---	---	---	---	--

4.

6	+	2	=	
---	---	---	---	--

2	+	6	=	
---	---	---	---	--

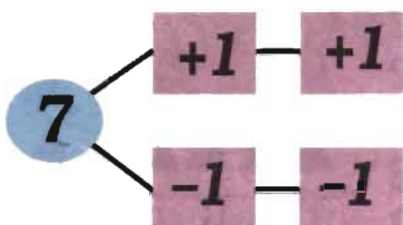
5. $6 \square 7$ $5 \square 8$ $6 \square 6$
 $8 \square 8$ $9 \square 10$ $10 \square 7$

ДАР ДОХИЛИ 10 ЧАМЪ ВА ТАРҲ НАМУДАН

ЯКРО ПАЙИХАМ ЧАМЪ ВА ТАРҲ НАМУДАН

1.

☐	+ 1 + 1
☐	- 1 - 1

2.

$$\square + \square + \square = \square$$

3.

$7 + 1 + 1$

$8 - 1 - 1$

$6 + 1 + 1$

$9 - 1 - 1$

$8 + 1 + 1$

$4 + 1 + 1$

$5 + 1 + 1$

$7 - 1 - 1$

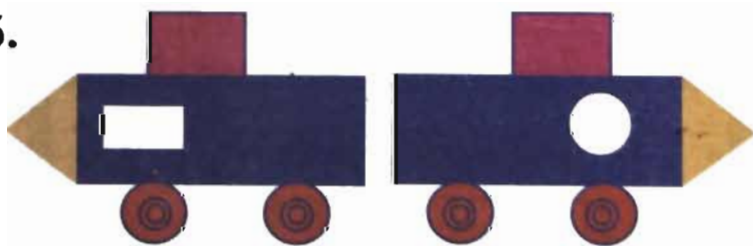
4.

$$\square - \square - \square = \square$$

5.

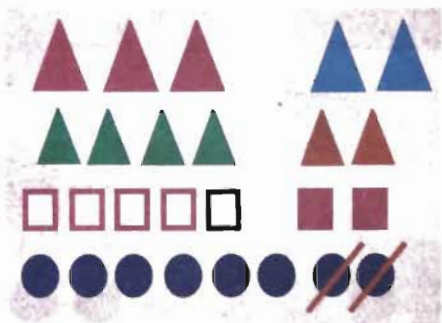
БА АДАД 2-РО ЧАМЪ НАМУДАН ВА АЗ АДАД 2-РО ТАРҲ КАРДАН

$\square + 2$

$\square - 2$

- $1 + 2$
 $2 + 2$
 $3 + 2$
 $4 + 2$
 $5 + 2$
 $6 + 2$
 $7 + 2$
 $8 + 2$

- $3 - 2$
 $4 - 2$
 $5 - 2$
 $6 - 2$
 $7 - 2$
 $8 - 2$
 $9 - 2$
 $10 - 2$

$2. \quad 4 + 2 = 6$

$5 + 2 = 7$

$4 + 1 + 1 = \square$

$5 + 1 + 1 = \square$

$6 - 2 = 4$

$8 - 2 = 6$

$6 - 1 - 1 = \square$

$8 - 1 - 1 = \square$

$5 + \square = 7$

$6 + \square = 8$

$7 - \square = 5$

$8 - \square = 6$

$5 + 2 = 5 + 1 \square 1$

$7 + 2 = 7 + \square + 1$

БА АДАД 3-РО ҶАМЪ НАМУДАН ВА АЗ АДАД 3-РО ТАРҶ КАРДАН

+3
-3

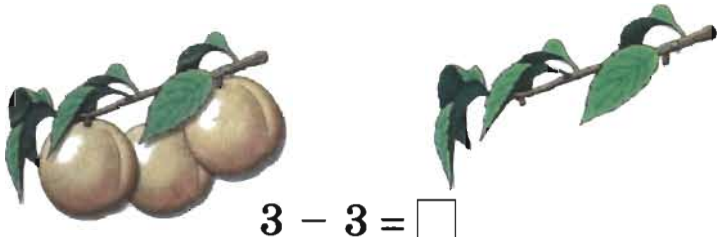
$3 + 3 = 6$ | $3 + 1 + 2 = 6$ | $6 - 3 = 3$ | $6 - 2 - 1 = 3$

1. $\frac{4 + 3 = 7}{4 + 2 + 1}$ $\frac{9 - 3 = 6}{9 - 1 - 2}$ $\frac{5 + 3 = 8}{5 + \square + \square}$

2.

$3 - 3 = \square$

3. Мавҷуд
буд -

Зиёди
кард -

?

4.

$\square + 3 = 7$ $\square - 4 = 3$ $7 - \square = 4$

5.

+ 3						- 3						
2	6	1	3	4	5	9	8	7	6	5	4	3

6. $1 + 3$ $4 - 3$
 $2 + 3$ $5 - 3$
 $3 + 3$ $6 - 3$
 $4 + 3$ $7 - 3$
 $5 + 3$ $8 - 3$
 $6 + 3$ $9 - 3$

 $1 + 3$

 $2 + 3$

7.

$4 + 3$ $7 > 7 - 3$ $7 > 7 - 4$

8. $10 = 8 + 2$ $9 = 6 + \square$
 $10 = 7 + 3$ $9 = 7 + \square$

9. |

$4 + 3 = \square$ $7 \square$ $3 = 4$ $3 - 3 = \square$

10. $5 - 4$ $6 - 2$ $7 - 3$ $4 + 2$
 $5 - 1$ $4 - 1$ $7 - 4$ $7 + 2$

11.

БА АДАД 4-РО ЧАМЪ НАМУДАН ВА АЗ АДАД 4-РО ТАРҲ КАРДАН

1. $5 + 4 = \square$
 $\frac{5 + 2 + 2}{5 + 1 + 3}$

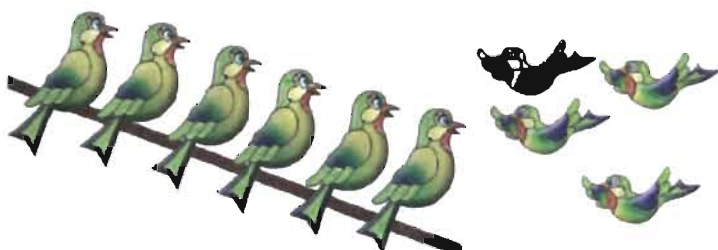
$9 - 4 = \square$
 $\frac{9 - 2 - \square}{9 - 3 - \square}$

2. $2 + 3 = \square$
 $5 - 4 = \square$

$2 + 4 = \square$
 $8 - 4 = \square$

3.

$6 + 4 = \square$

4. $1 + 4$ $3 + 4$ $6 + 4$ $4 + 4$
 $7 - 4$ $9 - 4$ $10 - 4$ $6 - 4$

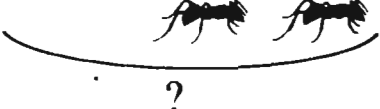

5.
 $9 = 5 + \square$ $5 + 4 = \square$ $4 < 5$

6.
 $\square + \square = 10$ $10 - 4 = \square$ $6 > \square$

7. $1 + 4$ $5 - 4$
 $2 + 4$ $6 - 4$
 $3 + 4$ $7 - 4$
 $4 + 4$ $8 - 4$
 $5 + 4$ $9 - 4$
 $6 + 4$ $10 - 4$

$\square + 4 = 6$ $\square - 4 = 2$ $6 > \square$

8. $10 - 4 \square 10$ $5 - 4 \square 1$ $9 - 4 \square 7$
 $6 - 4 \square 6$ $5 + 4 \square 8$ $9 - 4 \square 3$

9.

$4 + 3 = \square$

$7 - 3 = \square$

10.

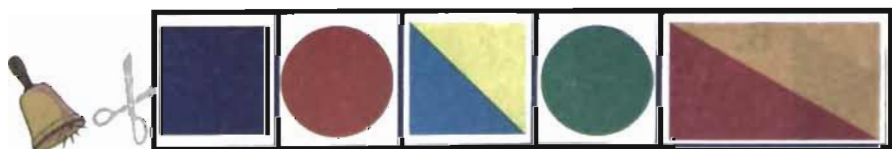
$4 + 2$

$6 - 4$

$5 - 3$

$2 + 3$

11. $4 + 3$ $6 + 4$ $4 + 2$ $4 + 4$ $5 + 4$

БА АДАД ЧАМЪ НАМУДАНИ АДАДҲОИ 5, 6, 7, 8, 9

$1 + 5$

$2 + 6$

$3 + 7$

$2 + 8$

1. $3 + 7$

$4 + 5$

$2 + 5$

$1 + 8$

$4 + 6$

$1 + 9$

$2 + 6$

$2 + 8$

$3 + 6$

2.

$4 + 6 = \square$

3.

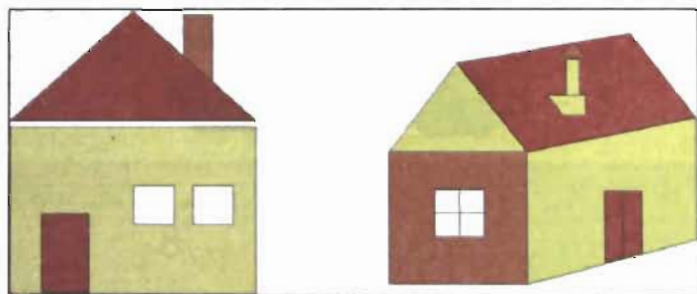

$\square + \square = 10$

$10 - 4 = \square$

4.

5. $5 + 5 = 10$ | $10 = 5 + 5$ | $10 - \square = 5$

$4 + 4 = \square$

$8 = \square + \square$

$8 - \square = 4$

$3 + 3 = \square$

$6 = \square + \square$

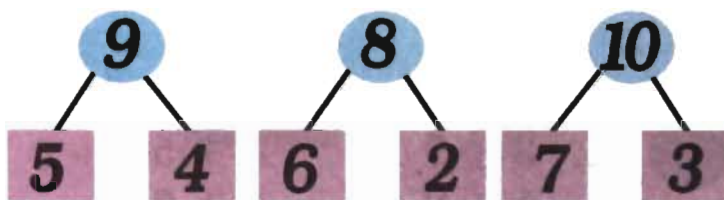
$6 - \square = 3$

АЗ АДАД ТАРҲ НАМУДАНИ АДАДҲОИ 5, 6, 7, 8, 9

1.

2.

$$9 - 5 = 4 \quad 8 - 6 = \square \quad 10 - 7 = \square$$

$$9 - 4 = 5 \quad 8 - 2 = \square \quad 10 - \square = 7$$

3.

9	5	4	3	2	1	8	7	6

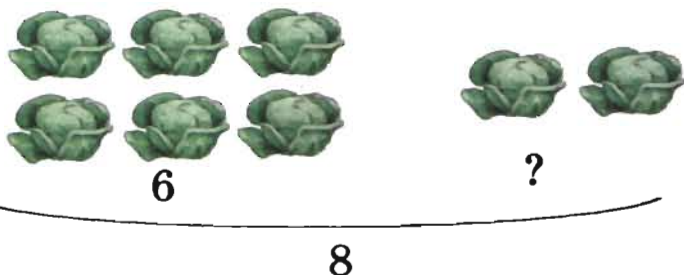
4.

$$10 - 4 \quad 9 - 9 \quad 8 - 4 \quad 7 - 6$$

$$10 - 9 \quad 6 - 4 \quad 8 - 3 \quad 7 - 7$$

5.

6.

$$9 - 5 = \square$$

$$10 - 8 = \square$$

БА 6 ЧАМЪ НАМУДАНИ АДАД ВА АЗ 6 ТАРХ КАРДАНИ АДАД

1.

$6 + \square$

$6 - \square$

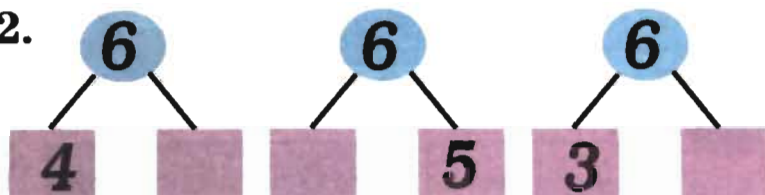
$6 + 2 = 8 \quad 8 - 6 = 2 \quad 6 < 8$

$6 - 2 = 4 \quad 6 - 4 = 2 \quad 6 > 2$

2.

3. $6 + 1 \square 6$ $6 - 4 \square 3$ $6 - 3 \square 3$
 $6 - 2 \square 8$ $6 + 3 \square 9$ $6 - 5 \square 3$

4.

6-то зиед кунед					6-то кам кунед				
4	3	2	0	1	10	6	8	7	9

5. $8 - 1 - 3$ $6 + 3 - 1$ $5 + 2 + 2$
 $6 + 1 + 3$ $6 + 2 + 2$ $6 - 2 - 2$

БА 7 ЧАМЪ НАМУДАНИ АДАД ВА АЗ 7 ТАРҲ КАРДАНИ АДАД

1.

$7 + \square$

$7 - \square$

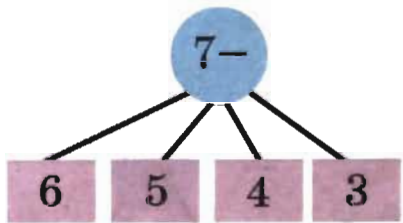
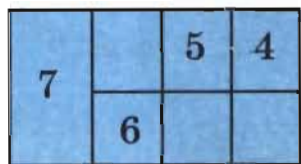
$7 + 2 = 9 \quad \square - 2 = 7 \quad 9 - 7 = \square$

$7 - 3 = 4 \quad 7 - 4 = 3 \quad 7 > 4 \quad 3 < 7$

2.

3.

$\frac{7-5}{7=5+2}$	$\frac{7-6}{7=6+1}$	$\frac{6-5}{6=5+1}$	$\frac{6-4}{6=4+2}$
$7-5=2$	$7-6=1$	$6-5=1$	$6-4=2$

4.

$7 + 3 = \square$

$10 - 7 = \square$

5.

$7 - 4$	$7 + 3$	$6 - 4$	$7 - 6$
$7 + 2$	$6 + 2$	$7 - 3$	$7 + 1$

БА 8 ЧАМЪ НАМУДАНИ АДАД ВА АЗ 8 ТАРХ КАРДАНИ АДАД

1.

$$8 + \square$$

$$8 - \square$$

$$8 + \square = 9 \quad 9 - 8 = \square \quad 9 > 8$$

$$8 - 1 = 7 \quad 8 - 7 = 1 \quad 7 < 8$$

2. $7 \square 8$ $8 \square 9$ $9 \square 8$

$$\frac{8 - 7}{8 = 7 + 1} \quad \frac{8 - 6}{8 = 6 + 2} \quad \frac{8 - 5}{8 = 5 + \square}$$

3.

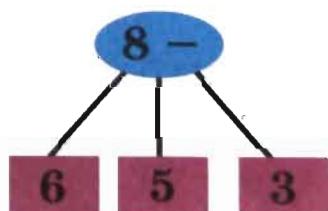
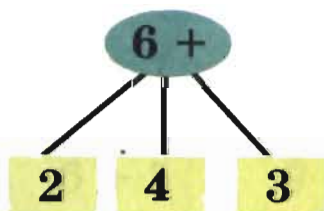
4-то зиёд кунед					
1	5	3	6	2	4

4-то кам кунед				
6	8	5	7	4

4. $6 - 5$ $2 + 8$ $2 + 6$ $7 - 7$
 $8 + 1$ $7 - 5$ $8 - 3$ $8 - 8$

5.

БА 9 ЧАМЪ НАМУДАНИ АДАД ВА АЗ 9 ТАРХ КАРДАНИ АДАД

$$9 + \square$$

$$9 - \square$$

1. $9 + 1 = \square$

$$\underline{9 + 1 = \square} \quad \underline{9 - 7 = \square} \quad \underline{9 - 6 = \square}$$

$$10 - 1 = \square \quad 9 = 7 + \square \quad 9 = 6 + \square$$

$$10 - 9 = \square \quad 9 = 2 + \square \quad 9 = 3 + \square$$

$$\boxed{8 + 1 = \square}$$

$$\boxed{9 - \square = 8}$$

2. $9 - 4 = \square$ $9 - 9 = \square$ $9 - 6 = \square$

$$9 + 1 = \square \quad 9 - 5 = \square \quad 9 - 7 = \square$$

3. $10 > 6 + 2$ $6 \square 6 - 4$ $8 \square 8 - 6$

$$10 > 8 \quad 6 \square 6 + 4 \quad 8 \square 2 + 6$$

$$\square + \square = 10 \quad 10 - \square = 9 \quad 10 - \square = 1$$

5. $7 - 5$ $8 - 5$ $1 + 8$ $9 - 2$

$$8 - 6 \quad 6 - 5 \quad 4 + 5 \quad 4 - 3$$

АЗ 10 ТАРХ КАРДАНИ АДАД

$10 - 1 = 9$ $10 - 9 = 1$ $10 > 9$

1.

$10 - 9 = \square$	$10 - 8 = \square$	$10 - 7 = 3$
$10 = 9 + \square$	$10 = 8 + \square$	$10 = 7 + \square$
$10 = 1 + \square$	$10 = 2 + \square$	$10 = 3 + \square$

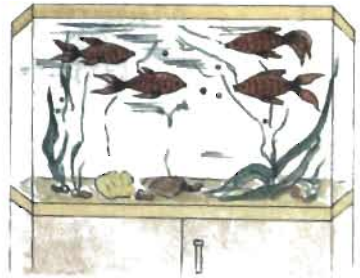
2. Мавҷуд буд — 8-то

Қам шуд — 3-то коса

— ?

3. Масъала тартиб диҳед:

10-то

5.	$3 + 7$	$4 + 6$	$10 - 4$
	$6 + 4$	$7 + 3$	$10 - 3$
	$6 + 5$	$9 + 1$	$10 - 8$

МАШҚҶО БАРОИ МУСТАҲҚАМ НАМУДАН

1.

2-то кам кунед					
8	5	9	4	10	6

2.

$8 + 1 \square 9$

$10 \square 5 + 5$

$6 + 5 \square 7$

$4 \square 6 - 1$

$3 - 1 \square 5$

$7 \square 3 + 3$

3. Масъала тартиб диҳед:

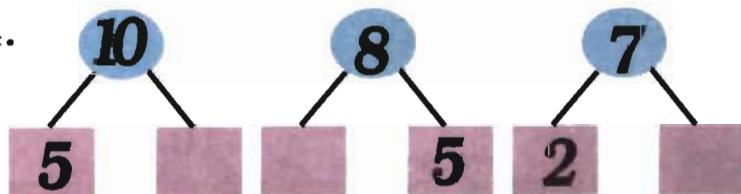
Мавҷуд буд — 6-то дафтар

Кам шуд — 2-то

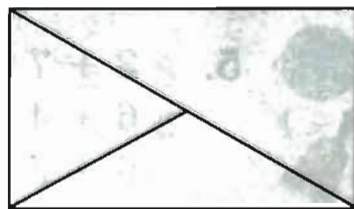
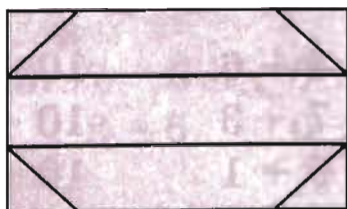
?

4.

5.

6. Масъала тартиб диҳед:

?

7. $9 + 1$ $8 - 4$ $5 + 5$
 $7 - 5$ $9 - 2$ $6 + 4$
 $6 - 3$ $4 + 4$ $7 - 3$

8.

6	+	3	=	
---	---	---	---	--

9	-	3	=	
---	---	---	---	--

9.

10	8	6	4	7	2

10. $9 \square 5 + 3$ $7 \square 5 - 4$ $9 \square 8$
 $6 \square 7 + 3$ $8 \square 5 + 3$ $5 \square 8$

11.

ЧАМЪ ВА ТАРХ

5		6		7		8		9	
1	4	1	5	1	6	1	7		8
2		2			5		6	2	
			3	3		3			6
							4	4	

1. $1+5$ 6
 $2+5$ $1+6$ 7
 $3+5$ $2+6$ $1+7$ 8
 $4+5$ $3+6$ $2+7$ $1+8$ 9
 $5+5$ $4+6$ $3+7$ $2+8$ $1+9$ 10

2. Масъала тартиб диҳед:

3.

+ 4						- 2					
5	4	2	1	6	3	8	7	6	5	4	9

4. $6 + 1$ $6 - 2$ $6 + 3$
 $7 - 1$ $7 + 2$ $7 + 3$

5.

$\setminus +$	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	1								
3	2	1							
4	3	2	1						
5	4	3	2	1					
6	5	4	3	2	1				
7	6	5	4	3	2	1			
8	7	6	5	4	3	2	1		
9	8	7	6	5	4	3	2	1	
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Намуна:

$4 - 1 = 3$

$5 + 2 = 7$

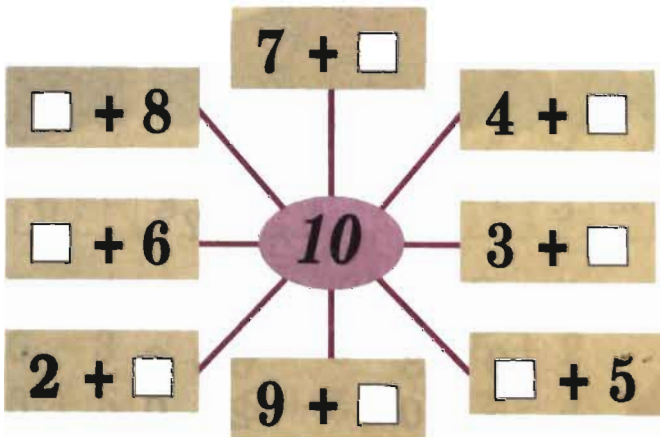
6. $6 - 5$ $7 - 6$ $8 - 7$ $9 - 8$ $10 - 9$ 1
 $7 - 5$ $8 - 6$ $9 - 7$ $10 - 8$ 2
 $8 - 5$ $9 - 6$ $10 - 7$ 3
 $9 - 5$ $10 - 6$ 4

7. $5 + 4$ 8 $7 + 2$ 7 $6 - 4$ 0
 $5 + 5$ 10 $9 - 3$ 9 $9 - 6$ 5

8.

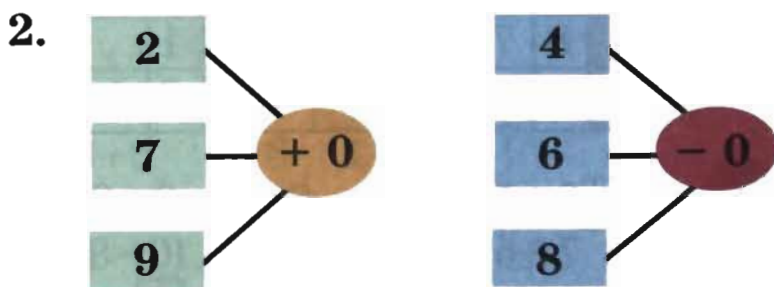

БА АДАД, СИФРРО ЧАМЪ НАМУДАН ВА АЗ АДАД СИФРРО ТАРХ КАРДАН

$$\boxed{\square} + 0 \quad \boxed{\square} - 0$$

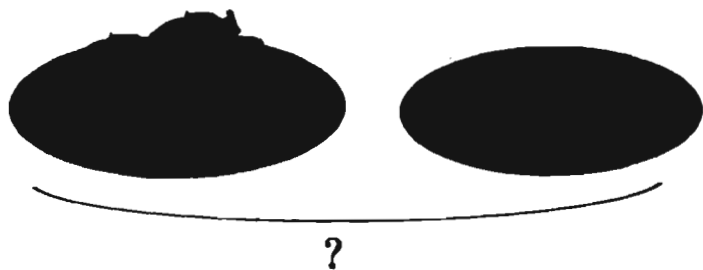

1. $4 + 0 = \square$ $3 - \square = 3$ $6 + 0 = \square$
 $9 - 0 = \square$ $8 + \square = 8$ $2 - 0 = \square$
 $5 + 0 = \square$ $6 - \square = 6$ $7 + 0 = \square$

3. $8 + 2 = 10$ $3 + 6 = 9$
 $2 + \square = 10$ $6 + \square = 9$

4. Масъала тартиб диҳед:

5. $6 - 2$ $7 - 0$ $9 - 9$
 $0 + 8$ $6 + 0$ $4 + 6$
 $5 + 0$ $2 - 0$ $9 - 0$

1.

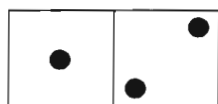
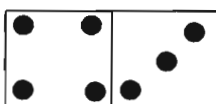
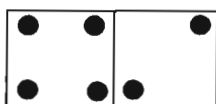

$4 + 6$

$6 + 4$

$4 < 6$

$6 > 4$

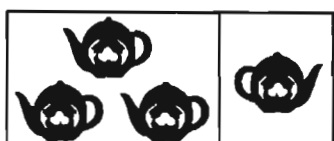
2. $4 + 2 = 6$ $4 + 3 = \square$ $1 + 2 = \square$

$6 - 2 = \square$ $\square - 4 = \square$ $3 - \square = \square$

$6 - 4 = \square$ $\square - 3 = \square$ $3 - 2 = \square$

3. Муқоиса кунед:

$6 + 3 = \square$

$9 - 3 = \square$

5. $5 + 4$

$4 + 6$

$9 - 4$

$6 - 3$

$3 + 3$

$5 + 2$

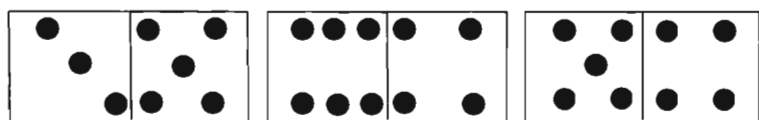
$3 + 5$

$5 + 5$

$7 - 4$

АЛОҚАМАНДИИ БАЙНИ ЧАМЪ ВА ТАРҲ

$$3 + 5$$

$$\square - 5 = 3$$

$$\square - 3 = 5$$

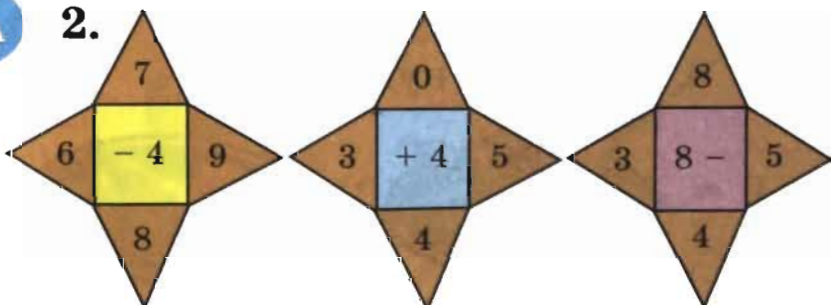

1. $6 + 2$ $2 + 7$ $3 + 4$ $8 - 2$

$8 - 6$ $7 - 2$ $4 - 3$ $2 + 8$

2.

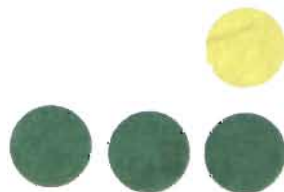

3. Карим 3-то, Собир аз вай 7-то зиёд қалам дорад.

Собир чандто қалам дорад?

4.

$$6 - 2 = \square$$

$$3 + 3 = \square$$

5. $\frac{2+4=6}{6-4=\square}$ $\frac{1+4=5}{5-4=\square}$ $\frac{2+5=7}{\square-\square=\square}$

6. $\frac{7+1=8}{\square-\square=\square}$ $\frac{6+1=7}{\square-\square=\square}$ $\frac{1+5=6}{\square-\square=\square}$
 $\frac{8-1=\square}{\square-\square=\square}$ $\frac{7-1=\square}{\square-\square=\square}$ $\frac{6-1=\square}{\square-\square=\square}$
 $\frac{8-7=\square}{\square-\square=\square}$ $\frac{\square-\square=\square}{\square-\square=\square}$ $\frac{\square-\square=\square}{\square-\square=\square}$

7. Масъала тартиб диҳед:

? то

8. $1+4$ $9-2$ $10-3$ $2+4$
 $3+2$ $9-3$ $10-2$ $3+5$

9. 2 to —)
 4 to —)
) ?

ҲАДҲОИ ҶАМЪ

$$3 + 2 = 5$$

3 бо **2** ҷамъ гардад баробари **5** аст.

3 – ҷамъшаванда.

2 – ҷамъшаванда.

5 – ҳосили ҷамъ **3+2** — ҳосил

1. $5 + 2$ $1 + 7$ $3 + 2$ $4 + 3$
 $3 + 5$ $7 + 2$ $1 + 3$ $5 + 4$

2. Масъала тартиб диҳед:

$$\square + \square = \square \qquad \square - 2 = \square$$

3.

$$6 = \square + \square \qquad \square - \square = 2 \qquad \square - \square = 4$$

4.

$$7 + 2 = \square \qquad 9 = \square + 2 \qquad 9 - \square = 2$$

ИВАЗ НАМУДАНИ ҚОЙИ ҚАМЪШАВАНДАҲО

$2 + 1 = 3$

$1 + 2 = 3$

1.

•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

 $5 + 4$

•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

 $5 + 2$

•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

 $6 + 3$

$4 + 5$ $2 + 5$ $3 + 6$

2. $8 + 2$ $8 + \square = 9$ $10 = 8 + \square$
 $2 + 8$ $\square + 8 = 9$ $9 = 6 + \square$

3. Муқоиса кунед:

		?

		?

4. Мавҷуд буд

Зиёдати кард — 4-то

Шуд — ?

ЁҒТНИ ЧАМЪШАВАНДАИ НОМАЉЛУМ

$$3 + 4 = 7$$

$$7 - 4 = 3$$

$$7 - 3 = 4$$

$$1. \quad 7 + \square = 10$$

$$\square + 2 = 10$$

$$3 + \square = 9$$

$$\square + 6 = 9$$

$$5 + \square = 7$$

$$\square + 1 = 5$$

2. Масъала тартиб диҳед:

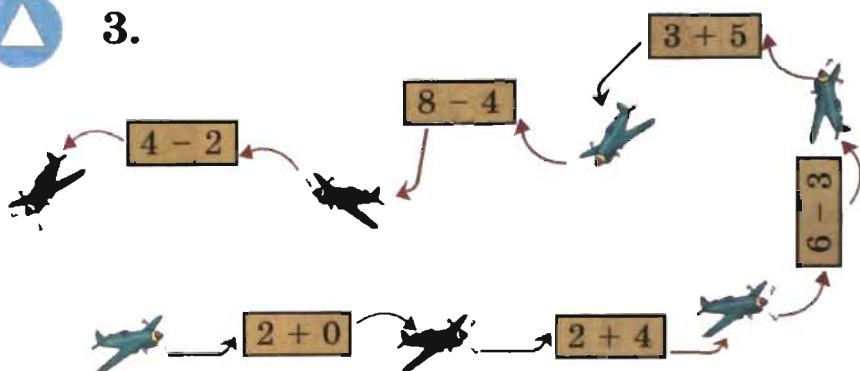
Себ — 6 бех

Нок — ? бех

) 9 бех

3.

$$4. \quad 9 - 9$$

$$8 - 4$$

$$6 + 3$$

$$2 + 5$$

$$9 - 7$$

$$7 - 1$$

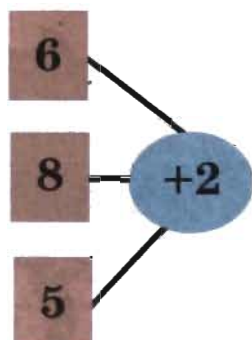
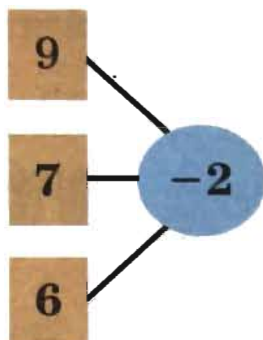
$$5 + 4$$

$$1 + 8$$

6. Ҳисоб кунед:

7. Масъала тартиб диҳед:

Ба Акбар — 6-то

Ба Олим — ? 2-то кам

8.

$$\boxed{5} + \boxed{2} = \boxed{}$$

$$\boxed{7} - \boxed{2} = \boxed{}$$

9. $3+1+1$ $5-1-1$ $7-1-1$
 $4+1+1$ $6-1-1$ $10-1-1$

ЁҒТНИ КАМШАВАНДАИ НОМАЪЛУМ

1.

Камшаванда						
Тарҳшаванда	6	5	8	4	7	6
Ҳосили тарҳ	4	4	2	4	2	3

2. $\square - 4 = 6$

$\square - 3 = 4$

$\square - 6 = 2$

$\square - 6 = 3$

$\square - 5 = 5$

$\square - 5 = 4$

3. Масъала тартиб диҳед:

Мавҷуд буд — ?

Гирифта

шуд — 2-то

Боқӣ монд —

4-то

4. $7 + 2$

$8 - 4$

$9 - 3$

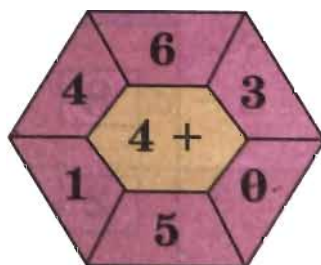
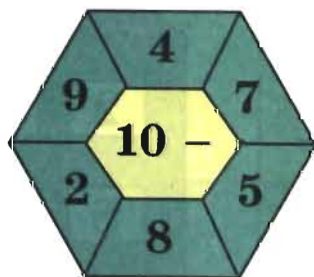
$2 + 5$

$9 - 5$

$6 + 4$

5. Ҳисоб кунед:

ЁҒТАНИ ТАРҲШАВАНДАИ НОМАЪЛУМ

1.

Камшаванда	9	10	7	5	8	6
Тарҳшаванда						
Ҳосили тарҳ	2	8	4	1	5	3

2. $8 - \square = 3$ $10 - \square = 2$
 $9 - \square = 5$ $7 - \square = 5$

3. Аз рӯйи (дар асоси) расм масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Мавҷуд буд — } 8-то

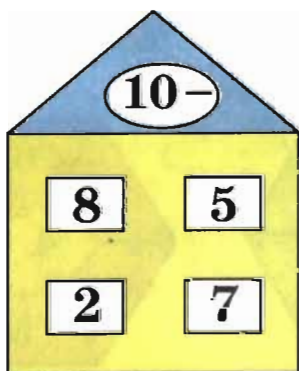
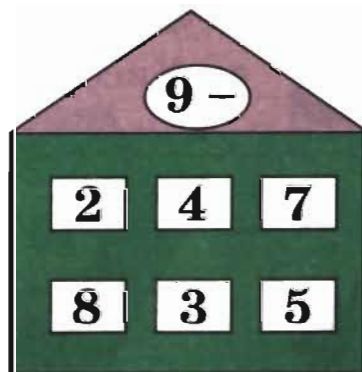
Фурухта шуд — } 8-то

Боқӣ монд — } 6-то

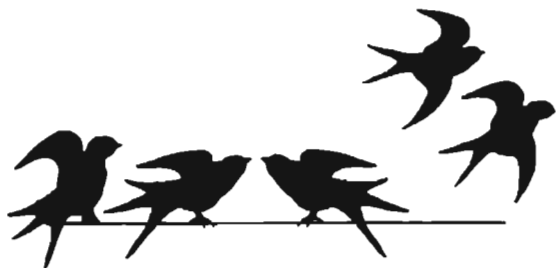
4. $10 - 2$ $9 - 5$ $6 + 4$ $8 + 2$
 $10 - 1$ $7 - 3$ $6 - 2$ $8 - 3$

5. Фаҳмонда ҳал кунед:

САНЦИДАНИ ДУРУСТИИ ТАРҲ

$$5 - 2 = 3 \quad 5 \text{ тарҳи } 2 \text{ баробар ба } 3$$

$$3 + 2 = 5 \quad 2 \text{ ҷамъи } 3 \text{ баробар ба } 5$$

$$1. \quad 8 - 3 = 5 \quad 9 - 5 = 4 \quad 7 - 3 = 4$$

$$5 + 3 = \square \quad 4 + 5 = \square \quad \square + \square = 7$$

2. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

$$10 - 2 = 8$$

$$8 + 2 = 10$$

3. Дурустии мисолҳоро санҷед:

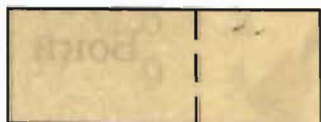
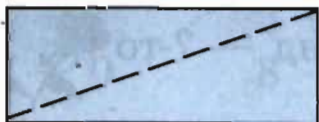
$$8 - 8 \quad 9 - 2 \quad 8 - 6$$

$$8 - 4 \quad 6 - 3 \quad 8 - 7$$

$$8 - 2 \quad 3 - 1 \quad 5 - 3$$

4.

МУҚОИСА НАМУДАНИ ИФОДАҲО

1. Муқоиса кунед:

Чӣ зиёд

Чӣ кам?

2. $7 + 3 \square 8$

$9 - 1 \square 9$

$5 + 3 \square 9$

$6 - 4 \square 8$

$7 + 1 \square 8$

$5 + 4 \square 9$

3. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Мурғ — 8-то
Хурӯс — 2-то) ? то

Мурғ — 8-то
Хурӯс — ?-то кам

Мурғ — ?-то зиёд
Хурӯс — 2-то

4. Аз рӯйи расм масъала тартиб диҳед:

Мавҷуд буд — 9-то

Фурухта шуд — 4-то

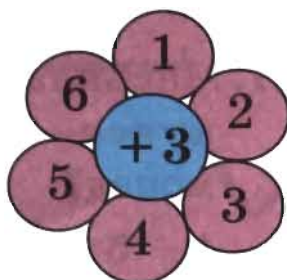
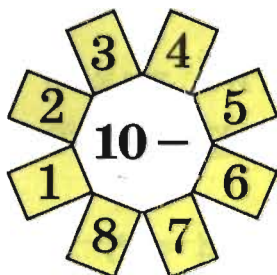
Боқӣ монд — ?-то

МАШҚҲО БАРОИ МУСТАҲКАМ НАМУДАН

1. Ҳисоб кунед:

2. Мурод 4-то сабат дорад. Акбар нисбат аз ӯ 3-то зиёд сабат дорад. Акбар чандто сабат дорад?

3. $2 + 7$ $8 - 2$ $6 - 1$ $5 + 2$
 $9 - 2$ $0 + 8$ $5 + 1$ $7 - 2$

4. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Ҳамааш — 9-то

5. $4 + 4$ $10 - 2$ $8 - 2$
 $4 + 3$ $3 + 7$ $6 + 2$
 $7 + 0$ $8 - 3$ $9 - 4$

6.

Ҷамъшаванда	4	.	2			5
Ҷамъшаванда		3		4	0	
Ҳосили ҷамъ	4	5	6	7	8	9

7. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед. Ифодаҳо чиро мефаҳмонад?

$$4 + 5 \quad 9 - 4 \quad 4 < 5 \quad 5 > 4$$

8. $9 - 7$ $8 - 3$ $7 - 0$ $6 + 2$
 $2 + 6$ $5 + 0$ $1 + 5$ $7 + 7$

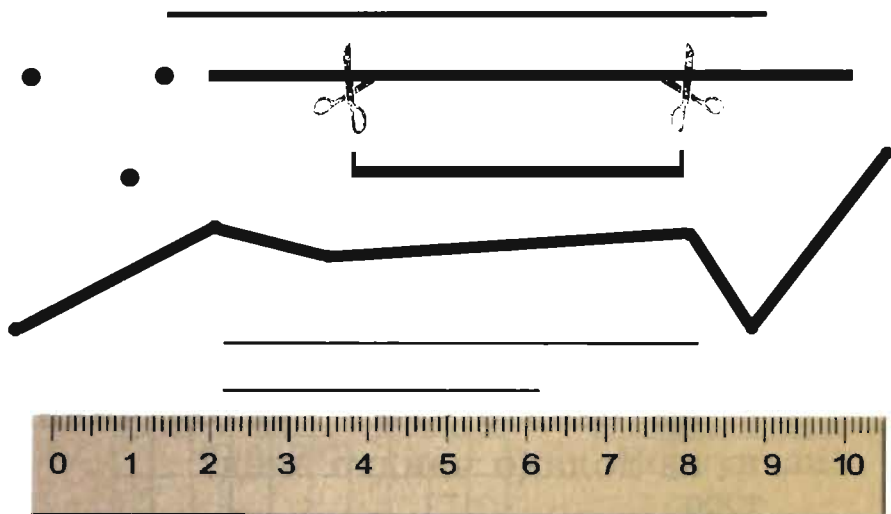
9. $5 \square 10 - 2$ $10 - 3 \square 9$
 $8 \square 9 - 5$ $10 - 4 \square 3$
 $5 \square 4 + 4$ $4 + 3 \square 5$

10.

НУҚТА. ХАТҲО. ПОРЧА. ХАТИ ШИКАСТА

1. Масъала тартиб диҳед:

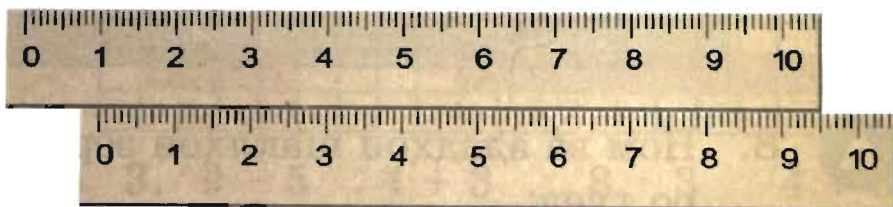

ҳамааш
чандто?

8-то

2.

3. $6 + 2$

$1 + 9$

$3 + 3$

$8 - 2$

$3 + 7$

$2 + 4$

$9 - 4$

$9 - 6$

$8 - 4$

4. Додашуда _____
ро ба 4 см дароз кунед.

5.

Ҳамаи гулҳои чинӣ ва лолаҳо чандто? Лолаҳо аз гулҳои чинӣ чандто кам? Гулҳои чинӣ аз лолаҳо чандто зиёд?

6. $3 + 1 \square 4$ $9 + 1 \square 9$ $3 - 1 \square 4$
 $4 + 1 \square 5$ $7 + 2 \square 8$ $4 + 1 \square 3$
 $5 + 1 \square 6$ $5 + 5 \square 10$ $7 + 1 \square 4$

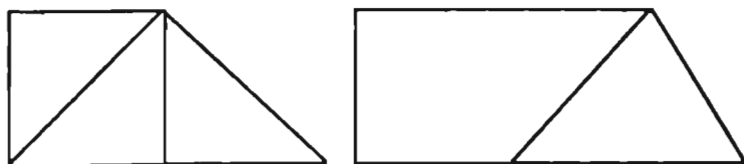

7.

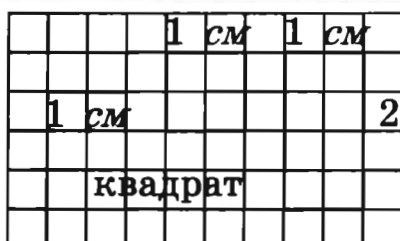
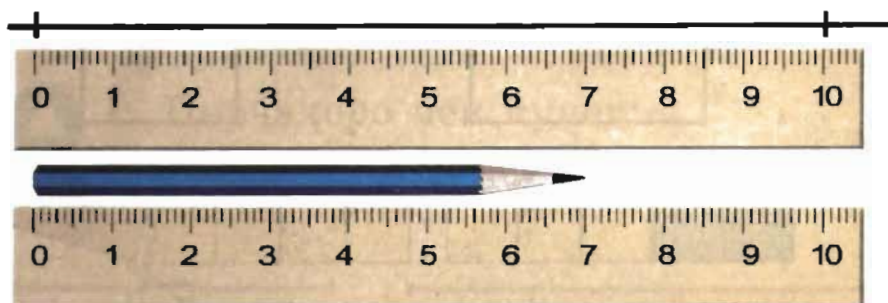
2-то кам кунед						
10	7	5	8	4	9	6

8. Ном ва ададҳои шаклҳои зеринро гуед:

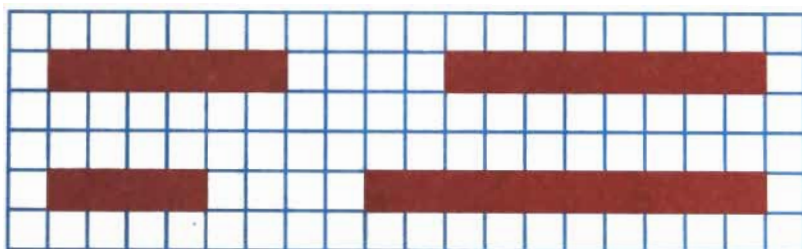
САНТИМЕТР

1. Порчаҳоро чен кунед:

2. Тасмаҳоро чен кунед:

3. $9 - 5$ $4 + 3$ $8 - 3$ $4 + 5$

$7 - 4$ $5 + 2$ $7 - 3$ $2 + 6$

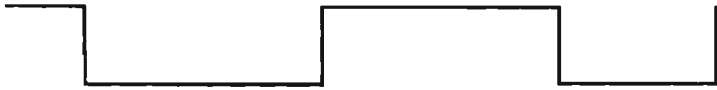

4. $6 - 4 \square 3$ $2 + 8 \square 8$ $4 + 5 \square 8$

$10 - 6 \square 5$ $3 + 7 \square 9$ $9 - 6 \square 3$

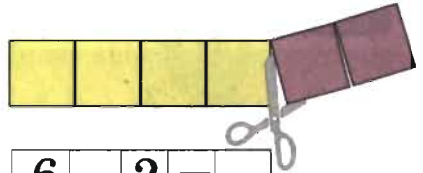
5. Хатҳои шикастаро бо ёрии хат-кашак чен кунед:

6.

$$2 + 3 = \square$$

$$6 - 2 = \square$$

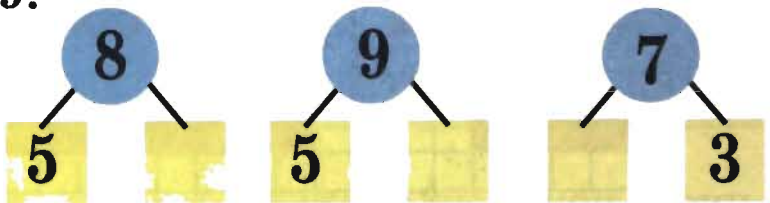
7. Дилшод 10-то чормағз дорад. Ба хоҷараш 6-тои онро дод. Ба Дилшод чандто чормағз монд?

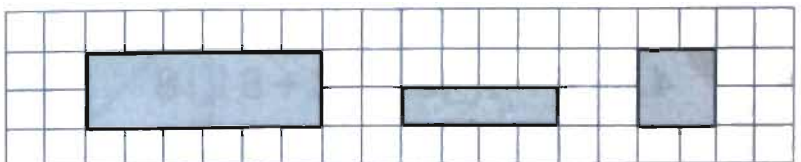
8. $7 - 2$ $9 - 3$ $10 - 5$ $9 - 4$
 $4 - 1$ $7 - 4$ $8 - 3$ $6 - 2$
 $4 + 3$ $3 + 5$ $4 + 4$ $5 + 0$

9.

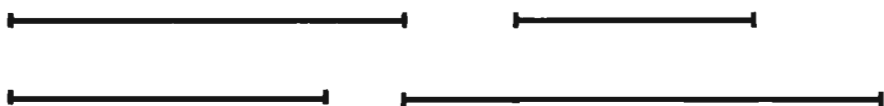
10. Ба дафтратон кашед:

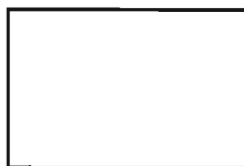
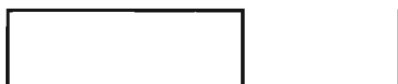
ЧЕН КАРДАН ВА МУҚОИСА НАМУДАНИ ДАРОЗИИ ПОРЧА

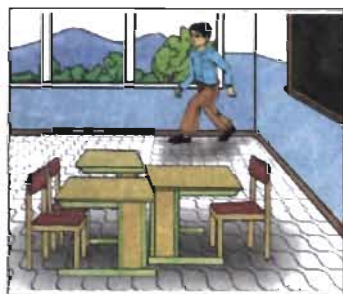
1. Порчаҳоро чен кунед:

2. Дар ҳар як шакл чандто порча аст?

3. Дарозӣ ва бари синфхонаро навбат бо навбат бо қадам чен кунед.

$$\begin{array}{ccc} 4. & 7 + 2 & 9 - 7 & 9 - 3 \\ & 8 - 5 & 6 + 3 & 8 + 2 \end{array}$$

5. Аз рӯи расм масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

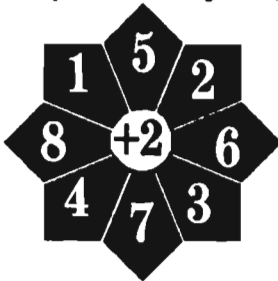

$$? - 4 = 6 \quad 4 + ? = 10$$

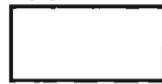

6. Порчаҳои дарозиаш 6 см, ва 3 см бударо созед ва онҳоро муқоиса кунед.

7. Ҳисоб кунед:

8. Ҳар як тарафи шаклҳоро бо ёрии хаткашак чен кунед.

9.	$6 + 3$	$9 - 4$	$5 + 5$
	$7 + 2$	$8 - 3$	$10 - 9$
	$8 + 2$	$7 + 3$	$8 - 8$

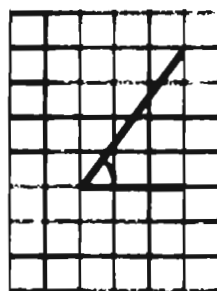
10. Аз рӯи расм масъала тартиб диҳед:

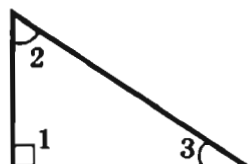
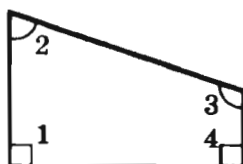
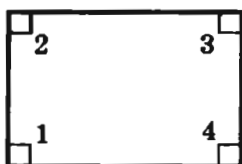
11. Дар ҳавлии мактаб 10-нафар хонандагон буда, 4-нафари онҳо духтарон мебошанд. Чанд нафари боқи мондаи хонандагон писарбачагонанд?

КУНҶ. КУНЧИ РОСТ

1. Кунҷҳои ростро нишон диҳед.

2. Масъала тартиб

диҳед:

Кашид — 7-то

гул

Ранг кард —

3-то гул

Бояд ранг кунад — ?

3.

$9 - 5 \square 2$	$4 + 1 \square 6$	$3 + 2 \square 6$
$8 - 3 \square 6$	$6 - 1 \square 5$	$4 + 3 \square 5$
$5 + 2 \square 8$	$8 - 2 \square 4$	$5 + 4 \square 9$

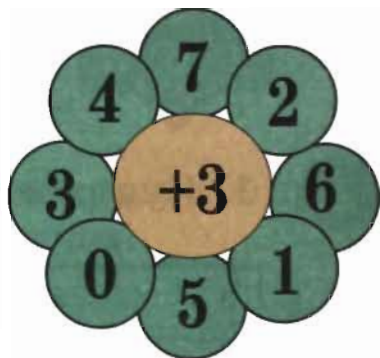
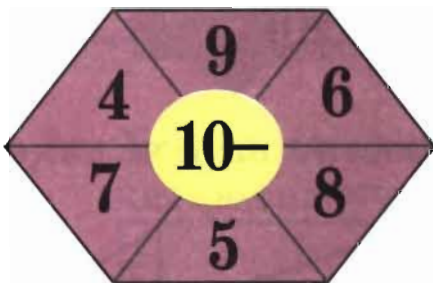

4. Бо роҳи қат кардани коғаз чӣ хел шакл ҳосил намудан мумкин?

5. Ҳисоб кунед:

6. Ба расм нигоҳ карда, масъала тартиб диҳед ҳал кунед:

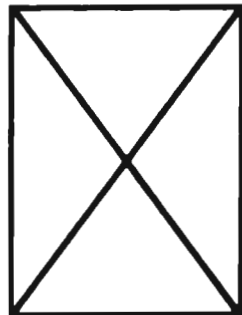
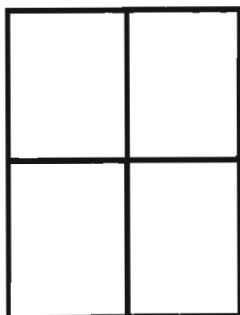
Мавҷуд
буд –
Боқӣ
монд – ?

Хурд –

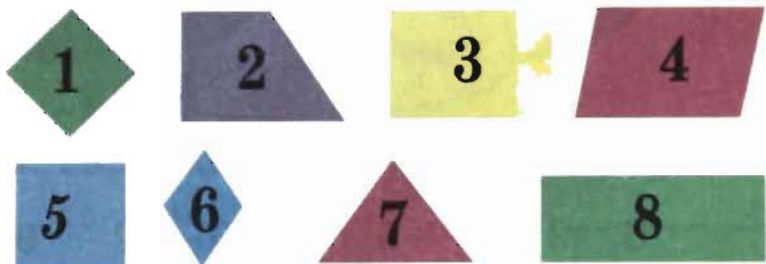
7. Ба дафтратон кашед:

МАШҚОҶО БАРОИ МУСТАҲҚАМ НАМУДАН

1. Номҳояшро гӯед:

2. Ба дафтаратон кашед:

Рост
Кунҷи рост

квадрат

3. Парвиз 9-то, Лоиқ аз он 2-то кам мисол ҳал кард. Лоиқ чандто мисол ҳал кардааст?

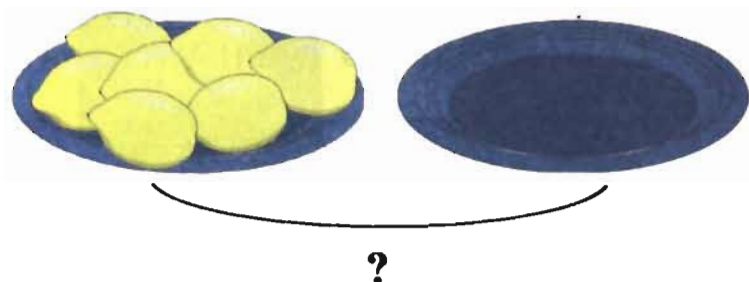

4. $3 + 1 \square 3$ $3 + 2 \square 6$ $7 \square 9 - 2$
 $4 - 1 \square 4$ $4 + 2 \square 5$ $8 \square 4 + 3$
 $6 + 1 \square 6$ $6 + 2 \square 7$ $6 \square 10 - 3$

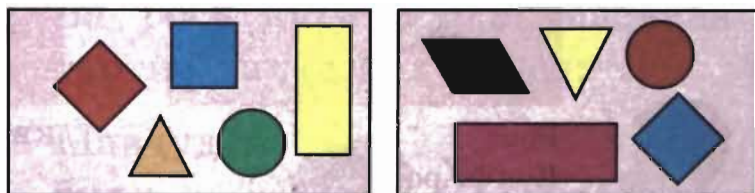
5. Аз руйи расм масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

6. $2 + 2$ $5 + 3$ $6 - 2$ $9 - 2$
 $3 + 2$ $6 + 3$ $5 - 2$ $9 - 6$
 $6 - 1$ $7 + 2$ $6 + 1$ $8 + 2$

7. Муқоиса кунед:

8. Дар қуттӣ тухм мавҷуд буд.

Аз он барои хӯрдан 4-тоаш гирифта шуд. Дар қуттӣ чандто тухм монд.

9.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

90

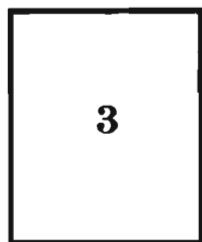
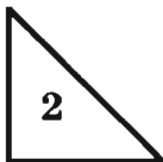
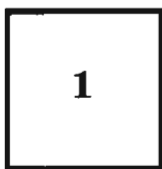
БИСЁРКУНЧАҲО

1. Фарқи байни ҳар як бисёркунчаҳоро фаҳмонед:

2. Тарафҳои бисёркунчаҳоро муқоиса кунед.

3.

2-то зиёд кунед						
7	2	6	1	3	4	5

4. Мухтасар навишта масъала тартиб диҳед:

Мавҷуд буд - ?
Зам шуд - 6-то

5. $5 \square 2 = 7$

$3 \square 5 = 8$

$6 \square 1 = 5$

$4 \square 3 = 7$

$9 \square 3 = 6$

$9 \square 4 = 5$

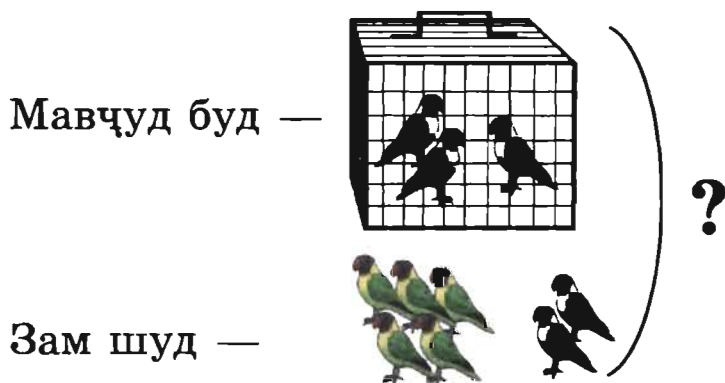

6. Тарафҳои бисёркунҷаҳоро чен кунед:

7. Аз рӯи расм масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

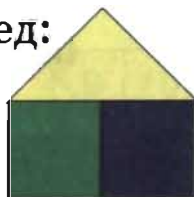

8. $\square + 3 = 4$ $9 - \square = 8$
 $\square + 2 = 7$ $7 - \square = 2$
 $\square + 6 = 9$ $8 - \square = 3$
 $\square + 4 = 8$ $6 - \square = 3$

9. Чӣ хел шаклҳоро дида истодаед?

Номҳояшро гуфта диҳед:

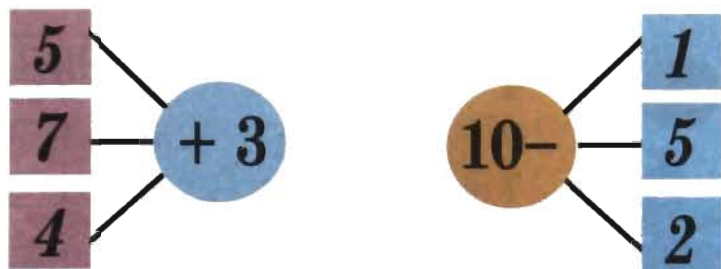

1.

Камшаванда	9	8	7	9	6	8
Тарҳшаванда		4	3	4		
Ҳосили тарҳ	4				6	0

2.

3. $8 - 5$ $1 + 4$ $2 + 2$ $10 - 5$
 $7 - 4$ $3 + 3$ $6 - 3$ $6 - 4$
 $10 - 3$ $7 + 2$ $9 - 5$ $8 + 2$

4. Валиҷон дорад.

Кафтарҳои Толибҷон бошад аз он 4-то кам.

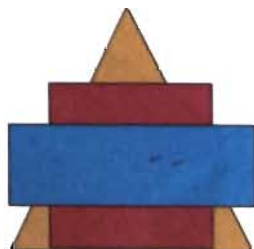
Толибҷон чандто кафтар дорад?

5. $3 + 4 \square 4$ $6 + 1 \square 8$
 $5 - 2 \square 3$ $8 - 4 \square 5$
 $3 + 2 \square 6$ $10 - 1 \square 7$

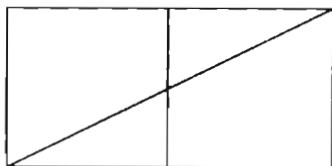

6. Ҷи хел шаклҳоро дида истодаед?

7. Шаклҳоро шуморед ва номаширо гӯед:

8. $4 + 1 \square 4$

$6 + 2 \square 8$

$9 + 0 \square 9$

$5 + 1 \square 5$

$7 + 1 \square 9$

$8 + 1 \square 10$

9. Супоришҳои зеринро иҷро кунед:

а) квадрате кашед, ки тарафаш 2 см бошад;

в) Секунҷае кашед, ки тарафҳои 3 см бошад.

10. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Мавҷуд буд —

Зам шуд —

10-то

11. Кадоме аз ин шаклҳо кунҷ надо-рад?

КИЛОГРАММ

Вазни сангҗои тарозуро гуфта диҳед:

1.

Ба расм нигоҳ карда намак ва вазни ордро гӯед.

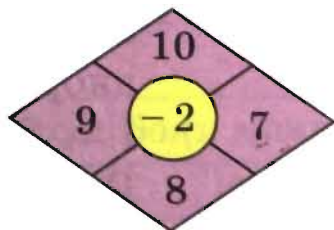
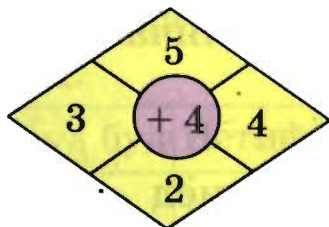

2. Вазни харбуза 9 кг, вазни тарбуз бошад аз он 2 кг кам. Вазни тарбуз чӣ қадар будааст, муаян кунед?

3.	$10 - 9$	$8 + 1$	$7 + 3$
	$7 + 2$	$9 - 2$	$9 - 9$
	$8 - 4$	$6 + 4$	$5 + 4$

4. Тез ҳисоб кунед:

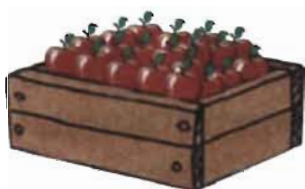

5. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Мавҷуд буд	Истифода шуд	Монд
10 кг пиёз	?	3 кг

6. Қутии себдор 10 кг, қутии нокдор бошад аз он 3 кг сабуқ. Қутии нокдор чанд кг аст, муайян кунед?

7. $10 - 9$ $7 + 4$ $10 - 1$
 $10 - 8$ $8 + 2$ $3 + 3$
 $10 - 5$ $6 + 4$ $4 + 5$

8.

Ҷамъшаванда	4	2	1	3		
Ҷамъшаванда	4	0				
Ҳосили ҷамъ	9	8	6	6	5	7

9. Дар лаъличаи якум 8-то, дар лаъличаи дуюм бошад нисбат аз лаъличаи якум 2-то зиёд анор аст. Дар лаъличаи дуюм чандто анор аст?

I — 8

II — ? 2-то зиёд

8		2	=	
---	--	---	---	--

ЛИТР

1. Чен карда бинед, ки дар бонкаи як литра ва бидон чанд стакан об ҷой мешавад.

2. Дар сатил 10 л об мегунҷад. Агар дар сатил 6 л (4 л, 7 л) об бошад, дар он боз чанд литр об илова (рехтан) кардан мумкин?

3. 1) 4 кг ва 8 кг шакарро; 2) 5 л ва 6 л ширро муқоиса намоед.

4. Дар як бидон 10 л, дар бидони дуюм нисбат аз вай 3 л кам равгани пахта ҳаст. Дар бидони дуюм чанд литр равгани пахта будааст, муайян кунед?

$$\begin{array}{ccc}
 5. & 8 + 2 & 5 + 3 & 9 + 1 \\
 & 10 - 7 & 10 - 6 & 4 + 2
 \end{array}$$

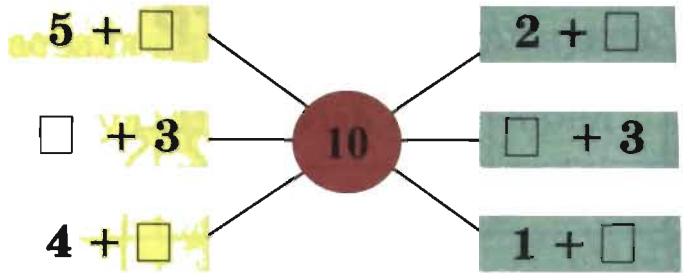
6. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

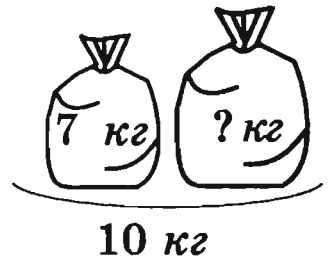
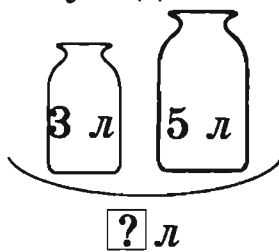
Мавҷуд буд	Истифода шуд	Боқи монд
10 л шир	3 л	?

7.

8. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

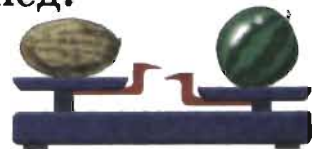
9. Дар як хона 10-то чўча парвариш мекунанд. Аз онҳо 7-тоаш зард, боқимондааш бошад сафед. Чўчаҳои сафед чандтоанд, муайян кунед?

10.	$10 - 8$	$5 + 5$	$9 - 4$
	$9 + 1$	$8 - 7$	$4 + 4$
	$7 + 3$	$6 - 3$	$8 - 6$
	$8 - 8$	$3 + 4$	$2 + 7$

11. Аз рўи расм масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Харбуза — 8 кг.

Тарбуз — ? 2 кг вазнин

МАШҚҶО БАРОИ МУСТАҲҚАМ НАМУДАН

1.

Камшаванда	9	10	7	6	8	5	3	8
Тарҳшаванда	5				7	2		
Ҳосили тарҳ		5	4	3			2	3

2. Дар бочка 10 сатил об буд. Барои ба гулҳо об додан (пошидан) 7 сатил об гирифта шуд. Дар бочка чанд сатил об монд?

3. $6 + 1 \square 10$ $5 - 1 \square 8$
 $8 + 2 \square 10$ $9 - 2 \square 9$
 $6 + 2 \square 10$ $7 + 1 \square 4$

4. Дар лаъличаи якум 10-то, дар лаъличаи дуюм бошад нисбат аз лаъличаи якум 3-то кам конфет аст. Дар лаъличаи дуюм чандто конфет аст?

- 5.
10
9 +
7
+ 4
9
+ 3

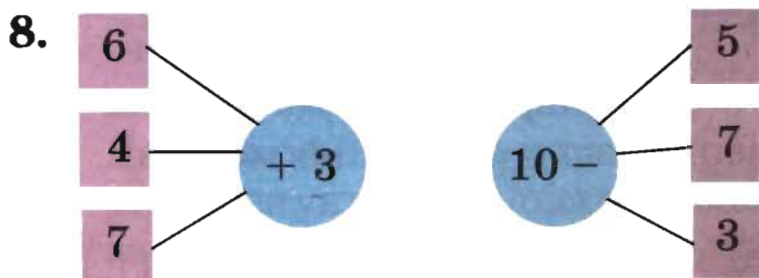

6.

Чамъшаванда	5	6		9	4	3	5	
Чамъшаванда		4	3			7		2
Ҳосили чамъ	10		10	10	10		8	10

7. 10 нафар хонанда хўрок хўрдана-шон лозим буд. Навбатчй дар миз (стол) 7-то қошуқ гузошт. Навбатчй боз чандто қошуқ гузоштана-ш лозим буд?

9. Пагоҳирӯзй дар дўкон 10-то миз буд. То бегоҳирӯзй 7-то миз фурухта шуд. Дар дўкон чандто миз боқй монд?

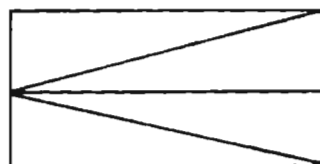
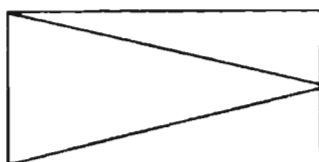

10.

$5 + 1 \square 6$	$4 + 5 \square 10$
$9 + 1 \square 8$	$8 + 2 \square 9$
$6 + 2 \square 9$	$7 + 1 \square 7$

11. Шаклҳоро муқоиса кунед:

АДАДҲОИ АЗ 11 ТО 100 БУДА

Ягонагии ададҳои дурақама

Дар қадвал кадом ададҳо тасвир
ёфтаанд?

Даҳӣҳо	Даҳӣҳо	Даҳӣҳо	Даҳӣҳо

1. Ҳар як рақами 12, 14, 16, 18, 20
чи ро ифода мекунад?

2. Ададҳои аз 1-то даҳӣ ва 8-то яки-
ҳо, аз 1-то даҳӣ ва 3-то якиҳо, аз
1-то даҳӣ ва 5-то якиҳо иборат
бударо нависед.

3. Пагоҳирузӣ дар дӯкон 18-то шкаф
буд. То бегоҳирузӣ 8-то шкаф фу-
рухта шуд. Чандто шкаф монд?

 1. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 – ададҳои як-рақам.

10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 – ададҳои дурақам.

$10 + 1$

$10 + 2$

$10 + 3$

$10 + 4$

$10 + 5$

$10 + 6$

$10 + 7$

$10 + 8$

$10 + 9$

Даҳиҳо	Якиҳо		
1	0	даҳ	10
1	1	ёздаҳ	11
1	2	дувоздаҳ	12
1	3	сездаҳ	13
1	4	чордаҳ	14
1	5	пояздаҳ	15
1	6	шонздаҳ	16
1	7	ҳабдаҳ	17
1	8	ҳаждаҳ	18
1	9	нуздаҳ	19
2	0	бист	20

 2. 1) Аз ададҳои 13, 15, 17, 19 ададҳои пеш меомадаро гуед;
2) Аз ададҳои 12, 14, 16, 18 ададҳои баъд меомадаро гуед.

3.

11	12	13	14
			
$10 + 1$	$10 + 2$	$10 + 3$	$10 + 4$

 4. Барои китобхонаи мактаб 18-то китоб харида шуд. Аз онҳо 8-тоаш китоби афсона, боқимондашон бошад китобҳои шеърӣ буданд. Чандто китоби шеърӣ харида шудааст, муайян кунед?

5.

$10 + 1 = \square$	$10 + 5 = \square$
$10 + 4 = \square$	$12 - 2 = \square$
$10 + 7 = \square$	$11 - 1 = \square$

1. $9 + 1 = 10$

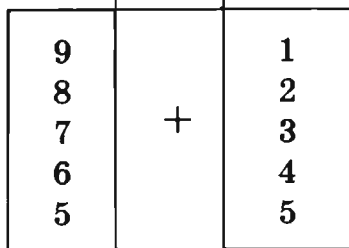
10

$8 + 2$

$7 + 3$

$6 + 4$

$5 + 5$

$8 + 1 + 1$

$7 + 1 + 2$

$6 + 1 + 3$

$5 + 1 + 4$

$4 + 1 + 5$

2.

3. $9 + 1 + 1$

$8 + 2 + 1$

$7 + 3 + 1$

$6 + 4 + 1$

$5 + 5 + 1$

$4 + 6 + 2$

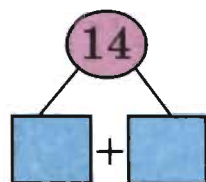
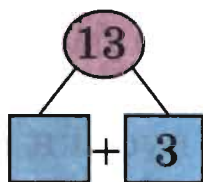
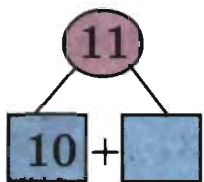
$7 + 3 + 3$

$4 + 6 + 4$

4. Раҳим 8-то дафтар дошт. Ақоаш ба ӯ боз 2-то дафтар дод. Дафтари Раҳим чандто шуд?

5.

6. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Ҷамаи конфетҳо чандто?

[103]

7. Дар як сатр ададҳои якрақамаро, дар сатри дуюм ададҳои дурақамаро бо тартиби зиёдшавӣ нависед:

18, 13, 2, 20, 7, 19, 11, 4, 14, 5.

8. Аз рӯи намуна иҷро кунед:

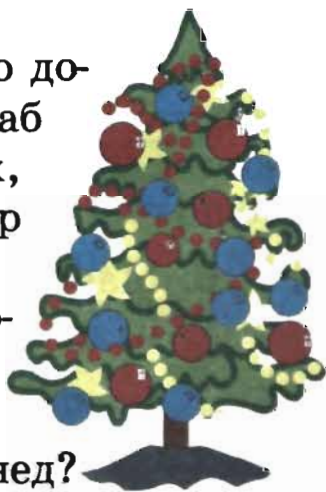
$11 = 10 + 1$	$13 = \dots$	$17 = \dots$
$14 = \dots$	$15 = \dots$	$18 = \dots$
$12 = \dots$	$16 = \dots$	$19 = \dots$

9. Китоб аз 19 саҳифа иборат буд. Салим 10 саҳифаи онро хонда шуд. Ё боз чанд саҳифаи боқимондаи китобро бояд хонад?

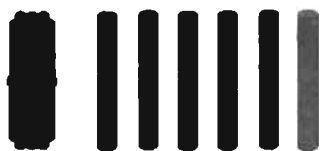
10. $10 + 3$	$10 + 6$	$10 + 8$
$10 + 9$	$10 + 5$	$10 + 7$
$10 + 2$	$10 + 4$	$10 + 1$

11. Бачаҳо барои оро додани арчаи мактаб 7-то пуфаки сурх, аз он 3-то зиёдтар пуфаки кабуд овехтанд. Дар арча чанд пуфаки кабуд овехта шуд, муайян кунед?

1. $10 + 6$
 $11 + 5$
 $12 + 4$
 $16 - 6$

$16 - 5$ $16 - 0$

2. Дар ҳар як ададҳои 11, 13, 15, 17, 19 чандто дақи ва чандто якӣ ҳаст?

16	18	19	20
\wedge	\wedge	\wedge	\wedge
$10 + 6$	$10 + 8$	$10 + 9$	$10 + 10$

3. Дар ҷевон 16-то китоб буд. Акбар барои хондан аз он 6-то китоб гирифт. Дар ҷевон чандто китоб монд?

4. $10 + 7$
 $11 + 6$
 $12 + 5$

5. $13 + 1$ $10 + 5$ $15 - 5$ $12 + 1$
 $14 + 1$ $17 - 7$ $17 - 6$ $17 - 10$

6. Муқоиса кунед:

$19 \square 17$ $16 \square 19$ $18 \square 18$

7. 17-то сабзӣ буд. Ба харгӯшҳо 7-тои сабзӣ дода шуд. Чандто сабзӣ монд?

 8. Катакҳои холиро пур кунед:

10		12		14		16		18		20
----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----

	11		13		15		17		19	
--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--

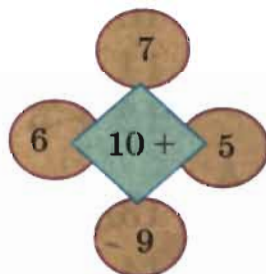
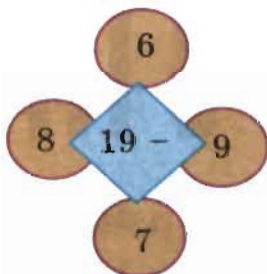
 9. Тартиби ададҳоро давом диҳед:

6, 7, 8, 9,

14, 15, 16,

10. Адади аз 1-то даҳӣ ва 7-то якӣ,
аз 1-то даҳӣ ва 6-то якӣ, аз 2-то
даҳӣ иборат бударо нависед.

 11. Ҳисоб кунед:

12. $10 + \square = 12$ $15 - \square = 10$ $18 - \square = 10$

$12 - \square = 10$ $19 - \square = 9$ $10 + \square = 20$

 13. Карим 10-то доирачаи сурх ва аз он 5-то зиёд доирачаи кабуд кашид. Карим чандто доирачаи кабуд кашидааст?

1.

Чамъшаванда	10		7	10	10	10
Чамъшаванда	6	9	10		4	
Ҳосили чамъ		19		20		15

2. Аввал ададҳои якрақамаро баъд ададҳои дурақамаро кўчонда нависед:

12, 14, 19, 15, 4, 13, 8, 7, 17, 20, 9

3.

$10 + \square = 16$	$\square - 9 = 10$
$18 - \square = 10$	$\square + 7 = 17$
$10 + \square = 19$	$\square + 3 = 13$
$10 + \square = 15$	$\square - 8 = 10$

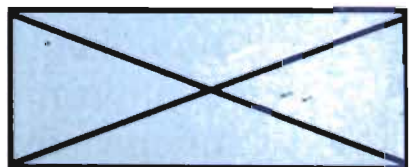
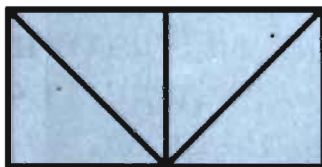
4. Дар поезди якум 15-то, дар поезди дуюм бошад аз он 1-то зиёд вагон ҳаст. Дар поезди дуюм чандто вагон ҳаст?

5.

$8 + 2 + 4$	$7 + 3 + 3$	$8 + 2 + 2$
$9 + 1 + 5$	$8 + 2 + 6$	$7 + 3 + 2$

6. Шаклҳои зеринро бо роҳи қат кардани коғаз ҳосил намоед:

АМАЛҲО БАР ЗАММИ ДАҲИҲО

Даҳиҳо	Якиҳо			
1	0	даҳ	$10 + 10$	$20 - 10$
2	0	бист	$20 + 10$	$30 - 10$
3	0	сӣ	$30 + 10$	$40 - 10$
4	0	чил	$40 + 10$	$50 - 10$
5	0	панҷоҳ	$50 + 10$	$60 - 10$
6	0	шаст	$60 + 10$	$70 - 10$
7	0	ҳафтод	$70 + 10$	$80 - 10$
8	0	ҳаштод	$80 + 10$	$90 - 10$
9	0	навад	$80 + 10$	$90 - 10$

$$10 + 10$$

$$1 \text{ даҳ л.} + 1 \text{ даҳ л.} = 2 \text{ даҳ л.}$$

$$10 + 10 = 20$$

1. Навишта шуданаширо фаҳмонда диҳед:

$$\underline{20 + 20}$$

$$2 \text{ даҳ л.} + 2 \text{ даҳ л.} = 4 \text{ даҳ л.}$$

$$20 + 20 = 40$$

$$\underline{50 + 10}$$

$$5 \text{ даҳ л.} + 1 \text{ даҳ л.} = 6 \text{ даҳ л.}$$

$$50 + 10 = 60$$

$$20 + 10$$

$$40 + 20$$

...

$$40 + 10$$

...

$$60 + 20$$

2. Адади аз 2 даҳӣ иборат бударо нависед. Адади аз 9 даҳӣ иборат бударо нависед. Адади аз 4 даҳӣ иборат бударо нависед.

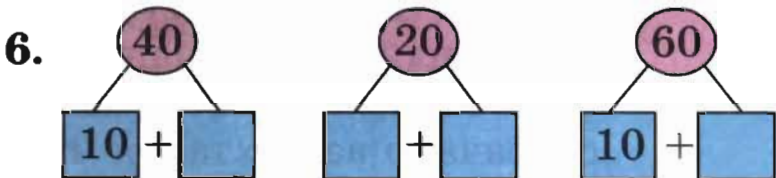
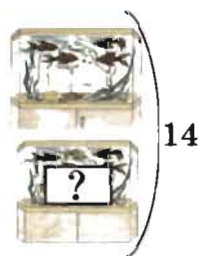
3. Карим 10-то кабўтар дорад. Рафиқи ў Анвар ҳам ҳамин қадар кабўтар дорад. Кабўтарҳои ҳар дуяшон чандтост?

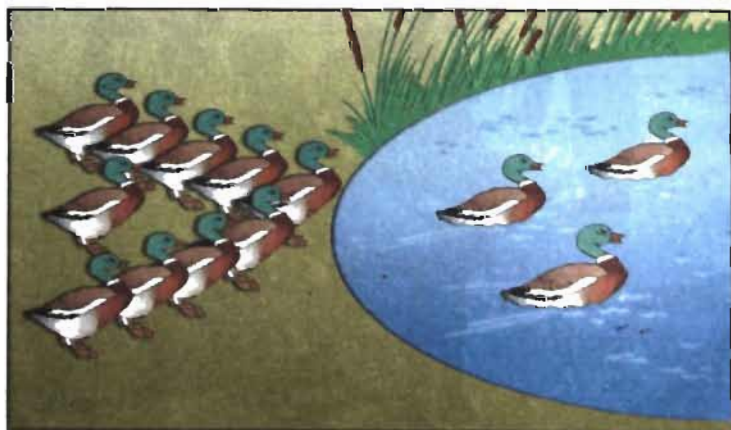
$$4. \begin{array}{l} 10 + \square = 30 \\ 30 - \square = 20 \end{array} \qquad \begin{array}{l} 20 + 20 = \square \\ 50 - 30 = \square \end{array}$$

5. Дар ду аквариум 14-то моҳича аст. Агар дар яки он 4-то моҳича бошад, дар аквариуми дуюм чандто моҳича ҳаст?

7. Дар беруни дарё 13-то мурғобӣ гашта буд. 3-тои онҳо ба дарё фуromaда, шино карда рафтанд. Дар беруни дарё чандто мурғобӣ монд?

МАШҚҶО БАРОИ МУСТАҲҚАМ НАМУДАН

10 20 30 40 50 60 70 80 90

1. Бо бист (20) сиро (30), бо чил (40) даҳро (10), бо панҷоҳ (50) шастро (60) муқоиса кунед.

2. $10 + 10$	$60 - 10$	$40 - 20$
$20 + 30$	$50 + 20$	$30 + 30$
$40 + 10$	$70 - 30$	$80 - 50$

3. Ба расм нигоҳ карда ҷавоб диҳед. Дар ҳавли ҷамағи чанд нафар ба-чаҳо бозӣ карда истодаанд? Пи-сарбачаҳо аз духтарон чӣ қадар зиёд? Духтарон аз писар бачагон чӣ қадар кам?

АДАДҲОИ ДАР ТАРКИБИ 100 БУДА

20 21 22 23 24 25 26 27 28 29

1. $20 + 3$
 $28 - 8$
 $27 - 7$
 $20 - 10$

2. $20 + 1$
 $20 + 6$
 $20 + 8$
 $20 + 0$

Даҳӣ	Якӣ	
2	1	бисту як
	2	<u>бисту ду</u>
	3	бисту се
	4	бисту чор
	5	бисту панҷ
	6	бисту шаш
	7	бисту ҳафт
	8	бисту ҳашт
	9	бисту нӯҳ

3. Ба дӯкон 25 дона тўбҳои сурх ва зард оварданд. Агар тўбҳои сурх 5-то бошанд, тўбҳои зард чандто будаанд?

4. Ададҳои аз 2-то даҳӣ ва 7-то якӣ, аз 2-то даҳӣ ва 9-то якӣ иборат бу— даро нависед.

1. $30 + 5$

$36 - 6$

$30 + 4$

$30 + 7$

$30 + 6$

$30 - 0$

$28 - 8$

$30 + 2$

Даҳй	Якй	
3	1	сию як
	2	сию ду
	3	<u>сию се</u>
	4	сию чор
	5	сию панҷ
	6	сию шаш
	7	сию ҳафт
	8	сию ҳашт
	9	сию нӯҳ

2. Олим дар тсирк дар ҷойи сию нӯҳум ништа буд. Рақамҳои дар тарафи рост ва чапи ӯ буда чанд аст?

3. Дар автобус 36 нафар мусофирон рафта истода буданд. Дар истгоҳи якум 6 нафар одам фурумад. Дар автобус чанд кас монд?

1. $40 + 1$
 $40 + 5$
 $40 + 7$
 $40 + 6$

 $48 - 8$
 $43 - 3$
 $49 - 9$
 $44 - 4$

Даҳй	Якй	
4	1	чилу як
	2	чилу ду
	3	чилу се
	4	<u>чилу чор</u>
	5	чилу панҷ
	6	чилу шаш
	7	чилу ҳафт
	8	чилу ҳашт
	9	чилу нӯҳ

2. $20 + 4$ $40 + 2$ $10 + 7$
 $20 + 9$ $28 - 8$ $30 + 5$
 $30 + 7$ $33 - 3$ $40 - 20$

3. Модари Моҳинисо 20 дафтари катак ва 10-то дафтари рах-рах овард. Модари Моҳинисо ҳамагӣ чанд дафтар овард?
4. Ададҳоро бо рақамҳо нависед:
 Чилу се, чилу ҳашт, чилу нӯҳ, чилу панҷ
5. Катакҳои холиро пур кунед:

4	1					4	4			4	6			
---	---	--	--	--	--	---	---	--	--	---	---	--	--	--

- $50 + 1$
 $50 + 4$
 $50 + 2$
 $50 + 5$
 $51 - 1$
 $54 - 4$
 $52 - 2$
 $55 - 5$

Даҳй	Якй	
5	1	панҷоҳу як
	2	панҷоҳу ду
	3	панҷоҳу се
	4	панҷоҳу чор
	5	<u>панҷоҳу панҷ</u>
	6	панҷоҳу шаш
	7	панҷоҳу ҳафт
	8	панҷоҳу ҳашт
	9	панҷоҳу нӯҳ

- $40 - 10$ $20 + 10$ $58 - 50$
 $30 - 20$ $30 + 20$ $59 - 50$
 $50 - 30$ $40 + 10$ $20 + 20$

3. Ба дӯкон 50 халта шакар оварданд. Аз он 20 халта шакар фурӯхта шуд. Дар дӯкон чанд халта шакар монд?

4. Ба ошхона дар 59 зарф шир оварданд. Аз он 50 зарф шир фурӯхта шуд. Чанд зарфи шир боқӣ монд?

5. Катакҳои холиро пур кунед:

60 61 62 63 64 65 66 67 68 69

1. $60 + 1$
 $60 + 4$
 $60 + 2$
 $60 + 5$

 $66 - 6$
 $67 - 7$
 $68 - 8$
 $69 - 9$

Даҳя	Якй	
6	1	шасту як
	2	шасту ду
	3	шасту се
	4	шасту чор
	5	шасту панҷ
	6	шасту шаш
	7	шасту ҳафт
	8	<u>шасту ҳашт</u>
	9	шасту нӯҳ

2. Дар ошхонаи мактаб 60-то стол буд. Боз 6-то столи нав монданд. Миқдори столҳо чандто шуд?

3. Дар автобус 23 нафар одам буд. Дар истгоҳ 3 кас фаромад. Дар автобус чанд кас монд?

4. Дар ҷўяки якум 40-то, дар ҷўяки дуюм бошад 20-то бодиринг ҳаст. Дар ҳар ду ҷўяк чандто бодиринг мавҷуд?

5. Катакҳои холиро пур кунед:

1. $70 + 5$
 $70 + 4$
 $70 + 8$
 $70 + 3$
 $70 + 6$

 $74 - 4$
 $79 - 9$
 $71 - 1$
 $76 - 6$
 $77 - 7$

Даҳй	Якй	
7	1	ҳафтоду як
	2	ҳафтоду ду
	3	ҳафтоду се
	4	ҳафтоду чор
	5	<u>ҳафтоду панҷ</u>
	6	ҳафтоду шаш
	7	ҳафтоду ҳафт
	8	ҳафтоду ҳашт
	9	ҳафтоду нӯҳ

2. Дар синф 28-то стул буд. Аз он 8-то стул ранг карда шуд. Стулҳои ранг накарда чандтост?
3. Ададҳои аз 7-то даҳӣ ва 5-то якӣ, аз 5-то даҳӣ ва 1-то даҳӣ, аз 7-то даҳӣ ва 4-то даҳӣ иборат бударо нависед.

4. Катакҳои холиро пур кунед:

7	1				7	4			7	6		
---	---	--	--	--	---	---	--	--	---	---	--	--

1. $80 + 9$
 $80 + 8$
 $80 + 7$
 $80 + 6$
 $85 - 5$
 $88 - 8$
 $83 - 3$
 $82 - 2$

Даҳй	Якй	
8	1	81
	2	82
	3	<u>83</u>
	4	84
	5	85
	6	86
	7	87
	8	88
	ҳаштод	9

2.

8	1
---	---

--	--

--	--

8	4
---	---

--	--

8	6
---	---

--	--

--	--

--	--

3. $69 - 9$ $68 - 8$ $39 + 0$ $57 - 7$
 $78 - 8$ $65 - 5$ $29 - 0$ $76 - 6$

4. Ҳосили ҷамъи ададҳоро ёбед:
 30 ва 6, 20 ва 7, 50 ва 9, 80 ва 3.

5. Дар автосарой 80-то автобус буд.
 Аз он 30-тоаш пагоҳӣ ба кор ба-
 ромада рафт. Дар автосарой чанд
 автобус монд?

1. $90 \div 4$
 $90 + 8$
 $90 + 6$
 $90 + 9$

 $98 - 8$
 $95 - 5$
 $97 - 7$
 $94 - 4$

Даҳй	Якй	
9	1	91
	2	92
	3	93
	4	94
	5	95
	6	96
	7	<u>97</u>
	8	98
	9	99
навад		

2. $80 + 2$ $69 - 9$ $80 + 10$ $30 + 30$
 $70 + 6$ $99 - 2$ $70 + 20$ $40 + 40$

3. Дар гармхона 40 бех садбарги сафед ва 50 бех садбарги сурх ҳаст. Дар гармхона ҳамагӣ чанд бех гули садбарг ҳаст?

4. Ҳосили тарҳи ададҳоро ёбед:
 26 ва 6, 75 ва 5, 88 ва 8.

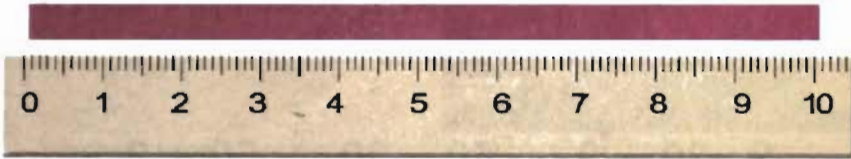

5. Дар ҳар як кадоми ин ададҳои 97, 83, 79, 69, 91 чанд даҳй ва чанд якй ҳаст?

МЕТР. ДЕКСИМЕТР

$$10 \text{ см} = 1 \text{ дм} \quad 100 \text{ см} = 1 \text{ м} \quad 10 \text{ дм} = 1 \text{ м}$$

Ин тасма ба 10 см баробар аст, ёки ба 1 дм

1. Баландии стол 8 дм,
баландии стул бошад
5 дм мебошад. Стол аз
стул чанд детсиметр
баланд будааст?

2. $40 \text{ см} - 20 \text{ см}$ $50 \text{ см} + 10 \text{ см}$
 $10 \text{ дм} + 30 \text{ дм}$ $60 \text{ м} + 9 \text{ м}$

3. $10 + 9$ $80 + 7$ $22 - 2$ $44 - 4$
 $20 + 7$ $80 + 9$ $18 - 8$ $28 - 8$

4. Васеъгии кўча 8 м аст. Роҳи пиёдагард ва васеъгии дарё агар 4 м бошад, васеъгии роҳи мошингард чӣ қадар аст?

5. $\bullet \Rightarrow \textcircled{9} \Rightarrow \textcircled{4} \Rightarrow \bullet \Rightarrow \textcircled{5} \Rightarrow 9$

МАШҚҶО БАРОИ МУСТАҲҚАМ НАМУДАН

1. Дар як тўп 50 м матоъ буд. Аз он 20 м матоъ бурида гирифтанд. Дар тўп чанд метр матоъ монд?

2. $30 + 3$ $60 - 30$ $70 + 3$
 $40 + 5$ $80 - 70$ $70 + 8$
 $20 + 4$ $50 - 20$ $20 + 1$

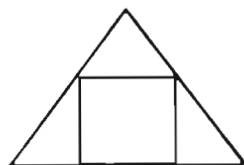
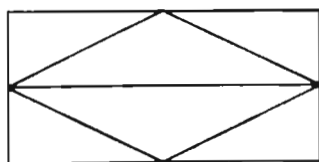
3. Дар боғи Салимино 30 дона гули чиннӣ шукуфт. Ў 10 донаи гулро фуруҳт. Дар боғи Салим чанд дона гули чиннӣ монд?

4. 4 дм 40 см 2 м 20 дм
 20 см 2 дм 30 дм 3 м

5. Дар ҳар як шакли дода шуда чанд то секунҷа ва чоркунҷа мавҷуд аст, муайян кунед?

ЧАМЪ ВА ТАРҲ ДАР ТАРКИБИ 100

Шабонарӯз.

Соат.

Дақиқа.

Соат ду мил дорад. Мили хурдии он чанд будани вақтро нишон медиҳад. Он аз як хатчаи калон ба дигараш дар як соат мегузарад. Мили калони соат дақиқаҳоро муайян мекунад. Вай аз як хатчаи хурд ба дигараш дар як дақиқа мегузарад. Як шабонарӯз ба бистучор соат баробар аст.

1 шабонарӯз = 24 соат | 1 соат = 60 дақиқа

Мили хурдии соат дар як шабонарӯз ду маротиба давр мезанад. Шабонарӯз аз соати 12-шаб сар мешавад ва баъди 24 соат дар ҳамин вақт поён ёфта, шабонарӯзи дигар оғоз меёбад..

1. Оё шумо вақтро медонед?

Соатҳо кадом вақтро нишон дода истодаанд?

2. $40 + 7$ $65 - 5$ $78 - 8$

$20 + 9$ $72 - 2$ $27 + 2$

3. $87 \square 80$ $53 \square 59$ $39 \square 31$

ҲАҲТА. МОҲ. ҲАСЛ. СОЛ.

1 сол = 12 моҳ. Онҳо: Январ, феврал, март, апрел, май, июн, июл, август, сентябр, октябр ноябр, декабр.

1 сол аз 4 фасл борат аст: баҳор, тобистон, тирамоҳ, зимистон. Ҳар як фасл 3 моҳ давом мекунад.

1 ҳафта = 7 рӯз. Онҳо: душанбе, сешанбе, чоршанбе, панҷшанбе, ҷумъа, шанбе, якшанбе.

1. Ҳар як фасл чанд моҳ давом мекунад, оё шумо номҳои моҳро медонед?

2. Рӯзи истиқлолияти Республикамонро гӯед. Имсол чандсолагии истиқлолият аст?

3. Як ҳафта аз чанд рӯз иборат аст? Рӯзҳои ҳафтарао гуфта диҳед.

4. $69 - 9$ $88 - 8$ $27 + 3$

5. Дар моҳи ноябр 16 рӯз ҳаво беғубор шуд ва рӯзҳои абрнок бошад аз он 2 рӯз кам буд. Дар моҳи ноябр чанд рӯз абрнок шуд?

ҚАВСҲО

$$3 + 2 + 4 = (3 + 2) + 4 = (3 + 4) + 2$$

$$15 + 3 = (10 + 5) + 3 = 10 + (5 + 3) = 10 + 8 = 18$$

$$15 - 3 = (10 + 5) - 3 = 10 + (5 - 3) = 10 + 2 = 12$$

$$\begin{array}{c} 15 + 3 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 10 + 5 + 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 15 - 3 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 10 + 5 - 3 \end{array}$$

1. Фаҳмонда ҳал кунед:

$$\begin{array}{cc} \begin{array}{c} 2 \\ 40 + (10 - 5) \\ 20 + (10 - 9) \end{array} & \begin{array}{c} 1 \\ 60 + (3 + 4) \\ 80 + (2 + 6) \end{array} \end{array}$$

Дар ифодаҳои қавсдор аввал ададҳои дар дохили қавсҳо навишта шуда, пас аз он амалҳо иҷро карда мешавад.

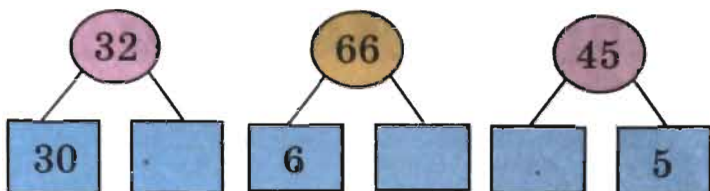
2. Дар ошхонаи мактаб 60 кг пиёз буд. Барои ҳуроки нисфирӯзи 10 кг пиёз сарф шуд. Чанд килограмм пиёз монд?

$$\begin{array}{ccc} 3. & 6 + (6 + 4) & | & (8 + 2) - 6 & | & (30 + 40) - 10 \\ & 3 + (9 - 2) & | & (7 + 3) - 4 & | & (20 + 50) - 30 \end{array}$$

4.

5. Дар гармхона 50 бех кўчати гул шинонда шуда буд. Аз он 20 бех гул шукуфт. Чанд бех гул нашукуфта монд?

$$6. \quad (60 + 20) + 7 \qquad 70 + (2 + 7)$$

$$(30 + 50) + 8 \qquad 50 + (4 + 3)$$

7. Масъалаи мухтасар тартиб диҳед ва ҳал кунед:

$$37 \begin{cases} \text{Хурда шуд} - 7 \\ \text{Боқӣ монд} - ? \end{cases}$$

8. Бо усули қулай ҳисоб кунед:

$$58 + 1 \quad 52 + 7 \quad 55 + 4 \quad 56 + 3$$

$$58 + 1 = (50 + 8) + 1 = 50 + (8 + 1) = 59$$

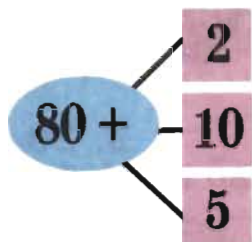
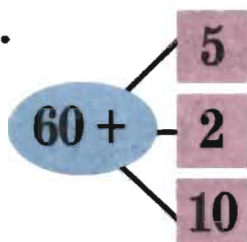
9. Баландии Чинор 23 м аст. Баландии сада бошад аз он 3 м кам. Баландии садаро муайян кунед.

10. Дар ҳар як ададҳои 80, 60, 40, 50, 20 чандто доғи мавҷуд аст?

11.

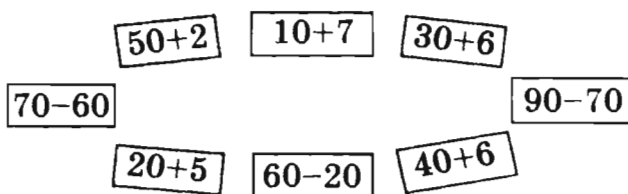
12. $90 - 10$ $70 - 20$ $70 + 20$
 $80 - 10$ $80 - 20$ $60 + 30$

13. Дар китобхонаи шахсии Парвина 50-то китоб мавҷуд буд, апаш Моҳигул ба ӯ боз 10-то китоб дод. Китобҳои Парвина чандто шуд.

14. Аз ададҳои 38, 42, 49, 50, 67, 83, 97 ададҳои пеш меомадаро гӯед;
 2) Аз ададҳои 29, 39, 49, 59, 69, 79, 89 ададҳои пас меомадаро гӯед.

15. Ба Нодонбек ёри диҳед.

МАСЪАЛАҲОИ ДУАМАЛА

1. Кадом ҳосили ҷамъи адади дурақама ба 8 баробар аст. 3-то чунин ҳосили ҷамъро нависед.

$$\begin{array}{ll} 2. & 20 + (8 - 3) \quad 17 - (7 - 1) \\ & 30 + (9 - 2) \quad 23 - (3 - 3) \end{array}$$

3. Дар трамвайи якум 22 нафар одам буд, дар трамвайи дуюм бошад аз он 10 нафар кам одам ҳаст. Дар ҳар ду трамвай чанд нафар одам ҳаст?

4. Дар қуттии якум 5-то қалам аст. Дар қуттии дуюм бошад нисбат ба қуттии якум 2-то зиёд қалам аст. Дар ҳар ду қуттии чандто қалам мавҷуд?

5. Пагоҳирузӣ дар дӯкон 42-то ҷевони китоб буд. То пешин 10-то ҷевон, баъди пешин боз 12-то ҷевон фурӯхта шуд. Дар дӯкон чандто ҷевон фурӯхта нашуда монд?

6. Кадом ададҳо намерасанд?

7. Дар мусобиқаи шиноварӣ Азиз ба 33 м шино кард. Ҷ нисбат аз Зафар 3 м дуртар шино кард. Зафар дар мусобиқа чанд метр масофаро шино кардааст?

8.

Чамъшаванда	50	30	20	60	40
Чамъшаванда	9		7		6
Ҳосили чамъ		35		70	

9. Дар рӯзи истироҳат Ҷамшед бо падараш ба шикори моҳӣ рафтанд. Падараш 17-то, Ҷамшед бошад аз ӯ 7-то кам моҳӣ дошт (даст гирифт). Ҷамшед чандто моҳӣ ба даст овардааст? (Ба масъала чунин савол гузored, ки он бо ду амал иҷро карда шавад.)

10. Қаторҳои ададҳои давом диҳед:

45, 50, 55, 50, 60,

МАШҚҶО БАРОИ МУСТАҲҚАМ НАМУДАН

1. Доир ба намуна мисолҳо тартиб диҳед ва ҳал кунед

$$58 = 50 + 8 \qquad 94 = \square + \square$$

$$\underline{50 + 8 = \square} \qquad \underline{90 + 4 = \square}$$

$$8 + 50 = \square$$

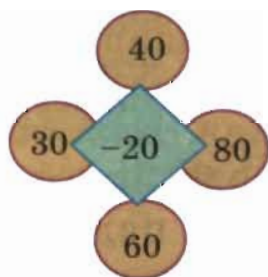
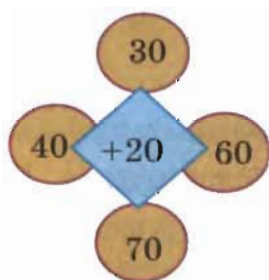
$$58 - 8 = \square$$

$$58 - 50 = \square$$

2. Сабати нок андохта шуда 20 кг, сабати себ андохта шуда бошад аз он 7 кг вазнин аст. Ҳамаи сабатҳои нок ва себ андохта шуда чанд килограмм аст?

3.

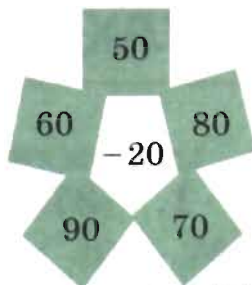
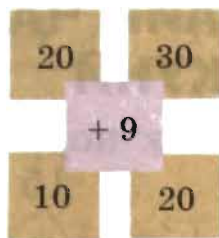
4. $90 + 7$ $40 + 6$ $39 - 9$
 $70 + 3$ $69 - 9$ $94 - 4$

5. Дар синф ҳамагӣ 32 нафар хонанда меҳонад. Ба дарс 10 нафар духтар ва 20 нафар писарбача иштирок карданд. Ба дарс чанд нафар хонанда иштирок накард?

6.

7. $64 \square 60$ $18 \square 81$ $29 \square 92$
 $70 \square 79$ $19 \square 20$ $14 \square 41$

8. Рангмол дар як хона 8-то тирезаро, дар хонаи дуюм бошад 2-то тирезаро ранг карданаш лозим буд. Вай 6-то тирезаро ранг кард. Рангмол боз чанд тирезаро ранг карданаш лозим аст?

9. $97 - 7$ $32 + 6$ $68 - 60$
 $43 + 7$ $72 - 10$ $87 - 80$

10. Дар як тўп 80 м газвор мавҷуд аст. Барои дўхтани куртаи баҷагон аз он 30 м газвор бурида гирифтанд. Дар тўп чанд метр газвор боқӣ монд.

11. Оё чунинҳо квадрати шавқовар шуда метавонанд?

10	50	40
60	30	10
30	20	50

20	50	10
10	30	40
40	0	30

УСУЛҲОИ ҚУЛАЙИ ҶАМЪ ВА ТАРҲКУНИ

1. $37 + 2 = \square$

$30 + 7$

$30 + 7 + 2$

$30 + (7 + 2)$

$15 + 3 = \square$

$10 + 5$

$10 + 5 + 3$

$10 + (5 + 3)$

Якиҳо ба якиҳо ҷамъ мешаванд.

2. Бо усули қулай ҳал кунед:

$16 + 2$

$25 + 3$

$26 + 3$

$25 + 4$

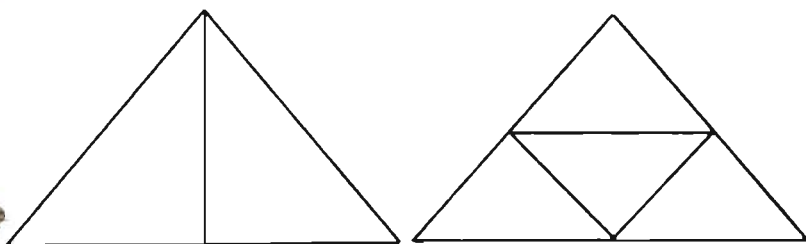
$14 + 5$

$13 + 5$

3. Дар музейи табиат аз хонандагони синфи якум 27 нафар хонанда рафт. Аз синфи дуюм бошад нисбат ба синфи якум 2 нафар хонанда зиёд рафт. Дар музейи табиат аз хонандагони синфи дуюм чанд нафар хонанда рафтааст?

4. Дар шаклҳо чандто секунҷа аст?

$50 + 14$

$14 + 50$

$40 + 26$

1. Роҳҳои ҳалҳои фаҳмонед:

$50 + 14 = \square$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ 10 + 4 \end{array}$$

$50 + 10 + 4$

$(50 + 10) + 4 = 64$

$40 + 26$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ 20 + 6 \end{array}$$

$40 + 20 + 6$

$(40 + 20) + 6 = \square$

Даҳиҳо ба даҳиҳо ҳам менамоянд.

2. Ададҳои 57, 86, 62-ро ба мисли дар намуна нишон дода шуда бо ҳосили ҳам иваз кунед:

$94 = 90 + 4$

3. Дар ошхонаи мактаб 30-то табақчаи калон ва аз он 14-то зиёд табақчаи хурд оварданд. Дар ошхонаи мактаб ҳамагӣ чанд табақча овардаанд?

4. $30 + 24$ $80 + 12$ $60 + 32$

$80 + 17$ $70 + 17$ $60 + 24$

5. Қатори ададҳои давом диҳед?

$10, 20, \dots \dots, 100$

$100, 90, \dots \dots, 10$

$$1. \quad 47 - 2 = \square\square \quad 47 - 20 = \square\square$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ 40 + 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ 40 + 7 \end{array}$$

$$40 + (7 - 2) = 40 + 5 = 45$$

$$(40 - 20) + 7 = 20 + 7 = 27$$

**Аз даҳиҷо — даҳиҷо тарҳ карда мешавад.
Аз якиҷо — якиҷо тарҳ карда мешавад**

2. Дар мусобиқаи давидан 46 нафар ва барои ба дарози ҷаҳидан 20 нафар хонанда иштирок кард. Дар мусобиқаи спорти ҷамағӣ чанд нафар хонанда иштирок кард?

$$3. \quad \begin{array}{ccc} 48 - 3 & 57 - 2 & 36 - 2 \\ 48 - 30 & 57 - 20 & 36 - 20 \end{array}$$

4. Масъалаи мухтасар тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Буд	бурида гирифта шуд	боқӣ монд?
76 м	20 м	?

5. Дар қуттӣ 28-то қалами якхела ва 10-то қалами сурх буд. Дар қуттӣ ҷамағӣ чандто қалам аст?

6. Дар ҳар як ададҳои зерин чандто даҳӣ ва чандто якиҳо мавҷуд аст?
39, 61, 42, 57, 63, 55, 46, 25, 38, 70.

7. Бо роҳҳои осон ҳисоб кунед:

а) Ба ҳосили ҷамъи 60 ва 6 адади 4-ро ҷамъ кунед:

б) Ба ҳосили ҷамъи 40 ва 9 адади 1-ро ҷамъ кунед;

в) Аз ҳосили ҷамъи 90 ва 9 адади 8-ро тарҳ кунед.

$$8. 40 + (27 - 7) \quad (60 + 30) + 8$$

$$30 + (34 - 4) \quad (70 - 20) + 5$$

$$10 + (56 - 6) \quad (90 - 20) + 6$$

9. 42 кг бодиринг ва 30 кг помидор хариданд. 20 кг сабзавот намак карда шуд? Чӣ қадар сабзавот монд? Ифодаҳои зерин чиро мефаҳмонад?

$$42 + 30$$

$$72 - 20$$

$$1. \quad 32 + 15 = \square\square$$

$$\begin{array}{cc} & \diagup \quad \diagdown \\ 30+2 & 10+5 \end{array}$$

$$\underline{\underline{32 + 15 = \square\square}}$$

$$30+10 = 40 \quad 2+5 = 7 \quad 40+7 = 47$$

$$32 + 15 = 47$$

2. Роҳи ҳалли мисолҳои зеринро фаҳмонед:

$$35+42=30+5+40+2=70+7=77$$

$$24+31=20+4+30+1=50+5=55$$

Ҳангоми ҷамъ кардани ададҳои дурақама, дақиқо бо дақиқо ва якиқо бо якиқо ҷамъ карда мешавад.

$$3. \quad 34 + 13$$

$$62 + 16$$

$$54 + 25$$

$$42 + 25$$

$$44 + 33$$

$$32 + 24$$

4. Дар маҳфили шоҳмотбозӣ 32 нафар писарбачагон ва аз онҳо 15 нафар зиёд духтарон иштирок мекунад. Дар маҳфил ҳамагӣ чанд нафар хонандагон иштирок карданд?

5. Масъалаи мухтасар тартиб диҳед:

Буд	оварданд	шуд
52 кг	15 кг	?

1. Роҳи ҳалли инҳоро муқоиса кунед. Кадом роҳ осон аст?

$$38 - 17 = \square\square$$

$$38 - 17 = \square\square$$

$$30 - 10 = 20$$

$$38 - 10 = 28$$

$$8 - 7 = 1$$

$$28 - 7 = 21$$

$$20 + 1 = 21$$

$$38 - 17 = 21$$

$$38 - 17 = 21$$

Ҳангоми тарҳ кардани ададҳои дурақама, даҳиҳо аз даҳиҳо ва якиҳо аз якиҳо тарҳ карда мешавад.

2. $77 - 35$

$58 - 27$

$45 - 21$

$38 - 14$

$69 - 38$

$77 - 46$

$68 - 17$

$76 - 45$

$28 - 14$

3. Дар як вағони метро 48 нафар одам ва дар вағони дуюм бошад аз он 17 нафар кам одам аст. Дар ҳарду вағон чанд нафар одам аст?

4. 39 кг мева буд. Аз он барои тайёр намудани кампот 9 кг ва барои тайёр намудани мураббо 20 кг мева истифода карда шуд. Чанд килограмм мева боқӣ монд?

5. Дар асоси мисолҳои зерин масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

$$90 - (20 + 30)$$

$$69 - 28$$

$$\begin{array}{r}
 78 - 38 = \square\square \\
 \hline
 70 - 30 = 40 \\
 8 - 8 = 0 \\
 40 + 0 = 40 \\
 78 - 38 = 40
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 78 - 38 = \square\square \\
 \hline
 78 - 30 = 48 \\
 48 - 8 = 40 \\
 78 - 38 = 40
 \end{array}$$

2. Дар се лаълича 48 дона шафтолу буд. Агар дар лаъличаи якум 20 дона, дар лаъличаи дуюм 8 дона шафтолу бошад, дар лаъличаи сеюм чанд дона шафтолу аст?

3. Мисолҳоро фаҳмонда ҳал кунед:

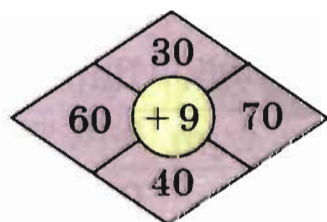
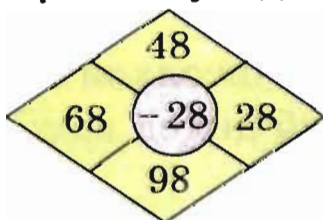
$$\begin{array}{r}
 25 - 15 \\
 26 - 16
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 25 - 14 \\
 26 - 15
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 58 - 28 \\
 76 - 56
 \end{array}$$

4. Бачаҳо барои кабӯтарон дар ду рӯз 28-то хонача сохтанд. Онҳо 8-то хоначаро овехта монданд. Боз чанд хоначаро овехтан лозим аст, муайян кунед?

5. Ҳисоб кунед:

1. Роҳи ҳалли мисолҳои зеринро муқоиса кунед:

$$\begin{array}{r} 69 - 64 = \square \\ \hline 60 - 60 = 0 \\ 9 - 4 = 5 \\ 0 + 5 = 5 \\ 69 - 64 = 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 69 - 64 = \square \\ \hline 69 - 60 = 9 \\ 9 - 4 = 5 \\ 69 - 64 = 5 \end{array}$$

2. $84 - 80$ $58 - 55$ $38 - 37$
 $63 - 62$ $47 - 45$ $94 - 90$

3.

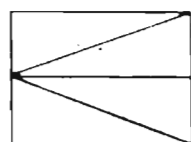
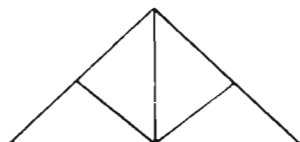
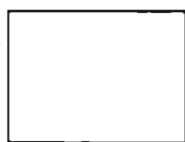
Камшаванда	58		58	70	90	52
Тарҳкунанда	55	4		7		50
Ҳосили тарҳ		26	30		80	

4. Дар ҳавлии мактаб барои шинондан 57 бех кӯчати атиргул оварданд. Хонандагон то нисфирӯзи 30 беҳи онро шинонда шуданд. Ба хонандагон боз чанд бех кӯчати атиргул боқӣ монд?

5. Чӣ хел шаклҳоро мебинед? Чандто?

1. Роҳи ҳалли мисолҳои зеринро фаҳмонед:

$$46 + 4 = \square\square$$

$$\begin{array}{c} \wedge \\ 40 + 6 + 4 \end{array}$$

$$50 - 4 = \square\square$$

$$\begin{array}{c} \wedge \\ 40 + 10 - 4 \end{array}$$

$$40 + (6 + 4) = 40 + 10 = 50$$

$$40 + (10 - 4) = 40 + 6 = 46$$

2. Дар ҳар як ададҳои зерин чандто даҳӣ ва чандто якӣ аст?

51, 49, 32, 41, 53.

3. $26 + 4$ $60 - 4$ $21 + 9$
 $40 - 4$ $34 + 6$ $30 - 4$

4. Дар як тўп 47 м газвор буд. Барои дўхтани куртаи бачагона 17 м, барои дўхтани куртаи мардона бошад 10 м газвор бурида гирифтанд. Дар тўп чанд метр газвор монд?

5. Ҷавобҳои якхеларо ёбед:

$99 - 7$	$87 + 3$	$98 - 6$	$99 + 1$
$56 - 5$	$55 + 4$	$56 + 0$	$57 + 2$
$84 + 2$	$79 - 2$	$55 - 3$	$68 - 3$

$$1. \quad 28 + 32 = \square\square$$

$$20 + 30 = 50$$

$$8 + 2 = 10$$

$$50 + 10 = 60$$

$$28 + 32 = \square\square$$

$$28 + 30 = 58$$

$$58 + 2 = 60$$

2. Дар устохонаи дўзандагӣ 90 м газвор буд. Баъди дўхтани якчанд курта 40 м газвор боқӣ монд. Барои дўхтани куртаҳо чанд метр газвор сарф шудааст, ёбед?

$$3. \quad 28 + 12$$

$$58 + 20$$

$$46 + 40$$

$$37 + 12$$

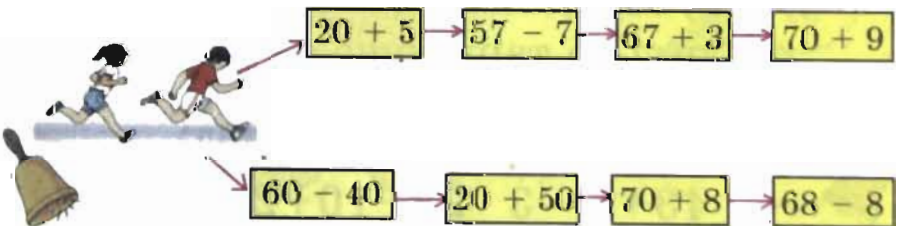
$$38 + 42$$

$$50 + 14$$

4. Дар майдончаи мактаб 38 нафар хонанда бозӣ мекарданд. Аз байни онҳо 7 нафар писарбача ва 3 нафар духтарон ба синф омаданд. Дар майдонча чанд нафар хонанда монд?

5. Кӣ ба марра тез мерасад?

$$\begin{array}{rcl}
 1. \quad 54 + 46 = \square\square & & 54 + 46 = \square\square \\
 \quad 50 + 40 = 90 & & 54 + 40 = 94 \\
 \quad 4 + 6 = 10 & & 94 + 6 = 100 \\
 \quad 90 + 10 = 100 & & 54 + 46 = 100 \\
 \quad 54 + 46 = 100 & &
 \end{array}$$

2.

Чамъшаванда	90	80	70	74	40	50	60
Чамъшаванда	10	20	30	26	60	50	40
Ҳосили чамъ							

3. Дар маҳфили музиқии мактаб 34 нафар, дар маҳфили санъати тасвирӣ бошад аз он 16 нафар зиёд хонанда иштирок доштанд. Дар ҳар ду маҳфил ҳамагӣ чанд нафар хонанда иштирок менамоянд?

$$\begin{array}{rcl}
 4. \quad 62 + 38 & 83 + 10 & 60 + 34 \\
 \quad 72 + 20 & 74 + 26 & 50 + 50 \\
 \quad 46 + 54 & 65 + 35 & 87 + 13
 \end{array}$$

5. Бо намуди ифода нависед ва бо роҳи осон ҳисоб кунед:

1) Бо ҳосили чамъи 24 ва 6 адади 5-ро чамъ кунед;

2) Аз ҳосили чамъи 30 ва 7 адади 4-ро тарҳ кунед;

6. Бо роҳи осон ҳал кунед:

$$43 + 5 - 3 \quad 28 + 10 + 2 \quad 69 - 20 + 1$$

1. $50 - 27 = (50 - 20) - 7 = 30 - 7 = 23$

2. Ададҳои партофта шударо гӯед?

20			50		70		90	
----	--	--	----	--	----	--	----	--

3. Дар аэродром 30-то чархбол (вертолёт) мавҷуд буд.

4. Ба ошхона 60 кг картошка ва аз он 24 кг кам пиёз оварданд. Ифодаҳои зерин чиро мефаҳмонанд?

$60 - 24$ $60 + (60 - 24)$

5. Мисолҳоро ҳал кунед?

$90 - 36$ $60 - 3760 - 42$

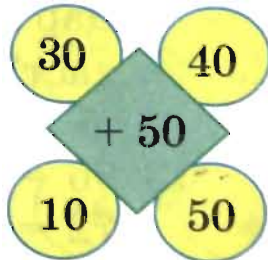
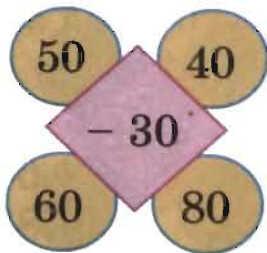
$70 - 18$ $70 - 5260 - 24$

6. Ададҳоро то 100 пур кунед:

91, 92, ..., ..., ..., 96, ..., ..., 99,

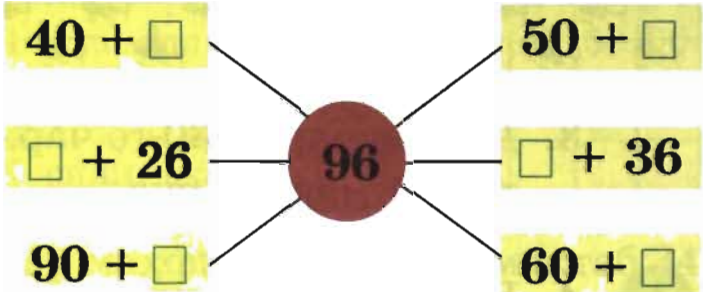
7.

8. Дар магазин 90 халта орд оварданд. Аз он то нисфирӯзӣ 30 халта ва баъди нисфирӯзӣ 32 халта орд фурӯхта шуд. Дар магазин чанд халта орд боқӣ монд?

9.

10. Карим 26 бех кӯчат шинонд. Баъд аз 30 бех кӯчат шинондани ақои Карим, ҳамаи кӯчатҳо чанд бех шуд?

11. $48 + 22$	$56 - 26$	$38 - 29$
$69 + 21$	$27 + 20$	$66 + 26$
$57 + 43$	$56 + 22$	$72 - 32$

12. Дар як тӯп 62 м, дар тӯпи дуюм бошад аз он 42 м кам газвор буд. Дар ҳар ду тӯп чанд метр газвор ҳаст?

13. $96 = 42 + \square$	$64 = \square + 32$
$72 = 21 + \square$	$88 = \square + 44$

$100 - 8$

$100 - 72$

1. Роҳҳои ҳалли мисолҳои зеринро фаҳмонед:

$100 - 8 = \square\square$

$100 - 72 = \square\square$

$10 + 90 = 100$

$10 + 90 = 100$

$10 - 8 = 2$

$10 - 2 = 8$

$90 + 2 = 92$

$90 - 70 = 20$

$100 - 8 = 92$

$20 + 8 = 28$

Аз адади 100 адади 72-ро тарҳ кардан лозим. 100-ин 10-то даҳист. Якто даҳиро мегирем. Аз як даҳӣ 2-ро тарҳ кунем, 8 мемонад, ба мо 9-то даҳӣ боқӣ монда буд.

9 даҳӣ — 7 даҳӣ = 2 даҳӣ.

2 даҳӣ ва 8 якӣ 28 мешавад.

2. Роҳи ҳалро фаҳмонда, ҷавобашро ёбед:

$100 - 4$

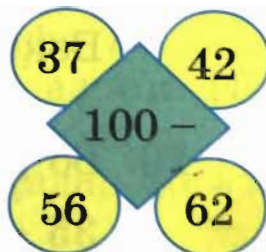
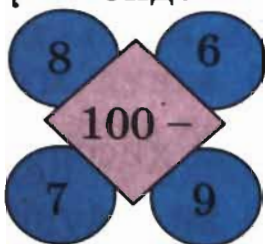
$100 - 7$

$100 - 5$

3. Ба дӯкон 100 дона нони фатир оварданд. То нисфирӯзӣ 86-тоаш фурӯхта шуд. Дар дӯкон боз чанд дона нони фатир барои фурӯхтан боқӣ монд?

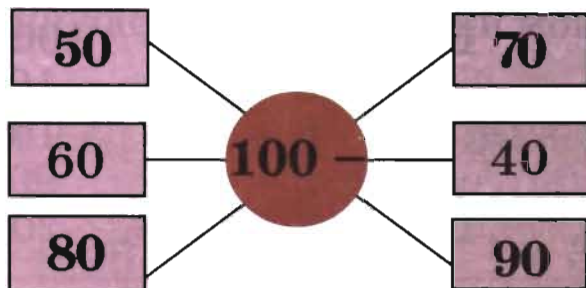
4.

5. Ҳосили ҷамъи 27 ва 3-ро ёбед.
 Ҳосили ҷамъи 53 ва 7-ро ёбед.
 Ҳосили ҷамъи 60 ва 40-ро ёбед.

6.

7. Ба дўкон 87-то коптоки сурх ва зард оварданд. Коптокҳои сурх 37-то бошад, коптокҳои зард чандтоанд?

8. $80 + 20$	$37 + 20$	$47 + 3$
$30 + 24$	$90 - 50$	$43 + 7$
$57 + 3$	$58 - 40$	$66 - 6$

9. Масъалаи мухтасар тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Буд — 100 кг орд
 Сарф шуд — 60 кг
 Боқӣ монд — ?

10. Бо роҳи осон ҳисоб кунед:

$35 - 5$	$38 - 8$	$67 + 20$
----------	----------	-----------

МАШҚҶО БАРОИ МУСТАҲҚАМ НАМУДАН

1. 1) Аз ададҳои 29, 39, 49, 59, 69, 79, 89, 99 якто ададҳои баъд меомадаро гӯед;
- 2) Аз ададҳои 90, 80, 70, 60, 50, 40, 30, 20, 10 ададҳои пеш меомадаро гӯед;
- 3) Ададҳои 91, 92.... - ро то 100 пур кунед.

2. Фаҳмонда ҳисоб кунед:

$$83 + 17$$

$$67 - 32$$

$$28 + 72$$

3. $\square - 6 = 50$ $58 - \square = 50$ $97 - \square = 90$
 $\square - 9 = 40$ $43 - \square = 40$ $53 - \square = 50$

4. $55 + 20$ $84 - 40$ $83 + 7$
 $65 + 15$ $95 - 30$ $24 + 3$

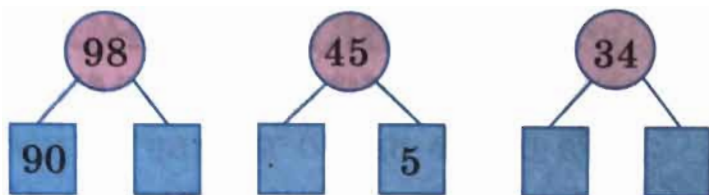

5. Дар устохонаи муқоба тайёркунӣ 2 то албом тайёр карда шуд. Дар албоми якум 24 саҳифа ва дар албоми дуюм бошад аз он 16 саҳифа зиёд коғаз истифода шуд. Дар ҳар ду албом чӣ қадар коғаз сарф шудааст?

6.

7. Ҳосили ҷамъи ададҳои 60 ва 20-ро ёбед.

8. $28 + 10$ $68 - 20$ $68 - 30$
 $56 - 6$ $25 + 50$ $25 + 65$

9. Дар боғчаи мактаб барои шинондан 30 бех ниҳоли себ оварданд, ниҳоли нок бошад нисбат аз ниҳоли себ 5 бех зиёд буд. Дар боғи мактаб ҳамагӣ чанд ниҳоли себ ва нок оварда шудааст?

10. Ҳосили ҷамъи кадом адади якрақама ба 10 (8, 6, 4) баробар аст?

11. Бо 60, 79-ро; бо 56, 40-ро; бо 89, 30-ро; бо 35, 30-ро муқоиса кунед.

12. Бо роҳи осон ҷамъ кунед:

$76 + 4$ $25 + 25$ $25 + 45$
 $28 + 62$ $83 + 17$ $96 + 4$

АДАДҲОИ ДАР НАТИҶАИ ЧЕНКУНИ ҲОСИЛШУДА

1. $60 \text{ см} + 20 \text{ см}$ $40 \text{ дм} - 30 \text{ дм}$
 $30 \text{ дм} - 10 \text{ дм}$ $70 \text{ см} - 20 \text{ см}$

2. Аз рӯи шаклҳои зерин масъалаҳо тартиб диҳед ва ҳал кунед:

а) Буд — 80-то мурғобӣ
 Боз оварданд — 15-то мурғобӣ) ?

б) Буд — 80-то мурғобӣ
 Боз оварданд — ?) 95-то

в) Буд — ?
 Боз оварданд —) 95-то
 15-то

3. $30 + 42$ $90 - 62$ $22 + 48$
 $30 + 31$ $60 - 24$ $32 + 64$
 $81 + 10$ $82 + 17$ $47 + 32$

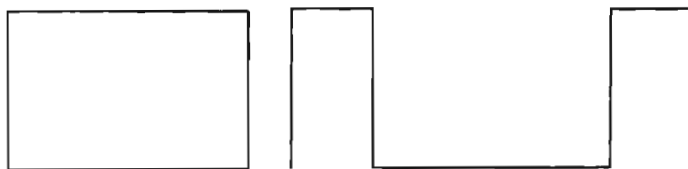

4. Дар моҳи апрел ҳаво 12 рӯз беғубор ва 18 рӯз ғуборнок шуд. Рӯзҳои беғубор аз рӯзҳои ғуборнок чанд рӯз кам шудааст?

5. Супоришҳои зеринро иҷро кунед: а) Шаклро бо ҳарфҳои ишора кунед; б) Чанд шакл буданаширо гӯед; в) Дарозии тарафҳои шаклҳоро бо ёрии хаткашак чен кунед ва ҳосили ҷамъи онҳоро ёбед.

6. Ҳисоб кунед:

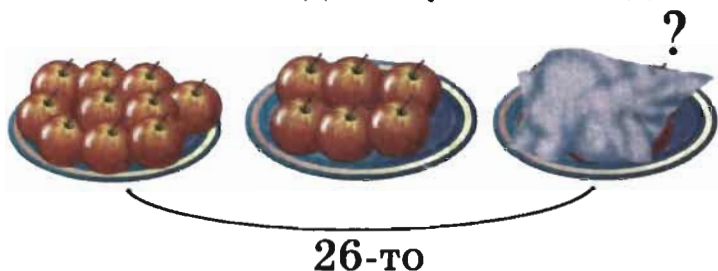
$$31 + 8 \quad 30 + 10$$

$$31 + 9 \quad 30 + 20$$

$$80 + 19 \quad 50 + 28$$

$$34 + 10 \quad 70 + 18$$

7. Масъала созед ва ҳал намоед:

8. Ифодаҳоро нависед ва қимати онро ёбед: Аз ҳосили ҷамъи 46 ва 30 адади 36-ро тарҳ кунед; Аз ҳосили ҷамъи 56 ва 20 адади 26-ро тарҳ кунед.

9. Барои парвариши мурғҳо дар як ҳафта 28 кг дон, барои парвариши гозҳо бошад аз он 11 кг камтар дон сарф шудааст. Барои парвариши мурғҳо ва гозҳо чанд килограмм дон сарф мешавад?

10. 46 + 43	95 - 35	58 - 33
71 + 29	68 - 24	49 - 25
20 + 45	86 + 13	53 + 36

11. Дуредгар дар як рӯз 42-то тахтаро ранда карда, ӯ боз 6-то тахтаро ранда карданаш лозим буд. Дуредгар ҳамагӣ чанд тахтаро ранда карданаш лозим?

12. Аз ададҳои 68, 79, 87, 96 адади 30-ро тарҳ кунед.

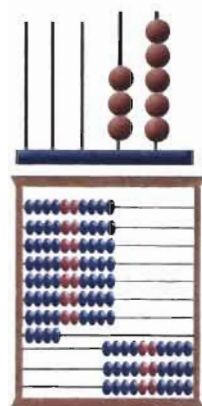
Ба ададҳои 41, 54, 66, 77 адади 20-ро ҷамъ кунед.

АБАК

Бо ёрии чўбчаҳои ҳисоб ададҳои дурақама ҳосил намоед.

1. Ҳисоб кунед:

$$34 + 20 \quad 54 + 20 \quad 50 - 20$$

$$48 + 30 \quad 78 + 10 \quad 70 - 30$$

2. Дар автосарой 49-то мошини боркашон, аз он 9-то кам мошини сабукрав мавҷуд аст. Дар автосарой ҳамагӣ чандто мошина аст?

3. $(30 + 10) + 6$ $(16 + 4) + 5$

$(20 - 10) + 3$ $(70 - 20) + 8$

4. Камшаванда	54	84	88	90	100	100
Тарҳкунанда		32		58	3	
Ҳосили тарҳ	30		26			30

5. Ҳосили ҷамъи ададҳои зеринро дар як хонача, ҳосили тарҳро дар хонанчаи дуҷум нависед:

$$69 - 9, 90 + 8, 19 + 40, 70 - 4, 40 + 14, 58 - 30.$$

6. Дар истироҳатгоҳ (фароғатгоҳ)-и бачагон 52 нафар писарон, аз он 21 нафар кам духтарон дам мегирифтанд. Дар истироҳатгоҳ ҳамагӣ чанд нафар хонанда дам мегирифтанд?

7. $69 - 18$ $60 + 28$ $76 - 63$
 $46 + 22$ $57 - 32$ $58 + 22$

8. Муқоиса кунед:

$$100 \square 90 \quad 49 \square 72 \quad 62 \square 62$$

9. Дар як сабат 29 кг себ, дар сабаби дуҷум бошад аз он 9 кг кам себ аст. Дар ҳар ду сабат чанд килограмм себ ҳаст?

?

МАШҚҶО БАРОИ МУСТАҲҚАМ НАМУДАН

1.

Ҷамъшаванда	26	42		51	62	
Ҷамъшаванда		25	46	28	24	78
Ҳосили ҷамъ	80		90			90

2. $36 + 43$ $52 + 27$ $78 + 12$
 $74 + 22$ $67 + 20$ $65 + 25$

3. Масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед:

Буд – 76 кг помидор

Намак карданд — 34 кг помидор

Боқӣ монд — ?

4. $67 - 32$ $79 - 23$ $34 + 53$
 $72 + 23$ $46 + 50$ $68 - 32$

5. Масъалаи мухтасар тартиб диҳед:

Буд	Сарф шуд	Боқӣ монд
54 л	24 л	?

6. Барои маҳфили спортии мактаб 48-то либосҳои спортивӣ гирифта шуд. Аз инҳо 20-тоаш барои хонандагони синфҳои ибтидоӣ ҷудо карда шуд. Барои синфҳои болоӣ бошад чандто либоси спортивӣ боқӣ монд?

7.

Камшаванда	100	99	86		94	
Тарҳшаванда	10	49		24	31	32
Ҳосили тарҳ			22	46		50

8. Дар маҳфили расмкашӣ 18 нафар хонанда иштирок мекарданд, баъд ба онҳо боз 10 нафар хонанда ҳамроҳ шуданд. 4 нафар хонанда бошад ба дигар маҳфил гузашта рафт. Дар маҳфили расмкашӣ чанд нафар хонанда боқӣ монд?

9. Ба ошхона 40 литр шир оварданд. Ба хонандагони синфи 1-ум 20 литр, ба хонандагони синфи 2-юм 15 литр шир доданд. Чанд литр шир зиёдати карда монд?

10. Қимати ифодаҳоро ҳисоб кунед:

а) $33 + 16$ $42 + 37$ $54 + 33$

б) $87 - 25$ $79 - 38$ $95 - 52$

в) $43 + 25$ $98 - 35$ $75 + 25$

11. Барои ҳосил намудани ададҳои 20, 48, 66, 84, 100 чӣ хел ду адади якхеларо ҳамҷамъ кардан мумкин?

ТАКРОРИИ ДАРСҲОИ ГУЗАШТА

1. Аввали баҳор дар боғи мактаб 37 бех олуҷа ва 10 бех ниҳоли биҳӣ шинонданд. Ҳамагӣ чанд бех ниҳол шинонданд?

2. $53 \square 63$ $47 \square 43$ $22 \square 19$
 $63 \square 43$ $58 \square 58$ $49 \square 55$

3. Аз як чўяк 30 кг, аз чўяки дуюм бошад 17 кг зиёд сабзӣ кофта гирифтанд. Аз ҳар ду чўяк чанд килограмм сабзӣ кофта гирифтанд?

4. Ҳисоб кунед:

$$98 - 20$$

$$94 - 93$$

$$76 + 23$$

$$100 - 62$$

$$94 - 60$$

$$100 - 49$$

5. Дар як зарф 40 л бензин буд. Ба мошини якум 25 л, ба дуюмаш 10 л бензин андохтанд, дар зарф чанд литр бензин монд?

6. Ҳисоб кунед:

$$75 \text{ см} - 25 \text{ см} \quad 30 \text{ см} + 44 \text{ см}$$

$$64 \text{ см} - 34 \text{ см} \quad 20 \text{ см} + 55 \text{ см}$$

7. Хонандагон дар боғи мактаб зери 56 бех дарахтонро бояд нарм мекарданд. Онҳо то нисфирӯз 30 бех, баъди нисфирӯз зери 20 бех дарахтро нарм карданд. Онҳо боз зери чанд дарахтонро нарм карданашон лозим аст?

8. $50 - (55 - 5)$ $50 + (40 - 20)$

$85 - (75 - 70)$ $70 - (20 + 10)$

$29 + (61 - 60)$ $93 - (43 - 40)$

9. Мисолҳоро фаҳмонда ҳал кунед:

$$67 - 7 \quad 59 - 7 \quad 62 + 5$$

10. Дар ҳар як шакл чандтоги се-кунҷа аст?

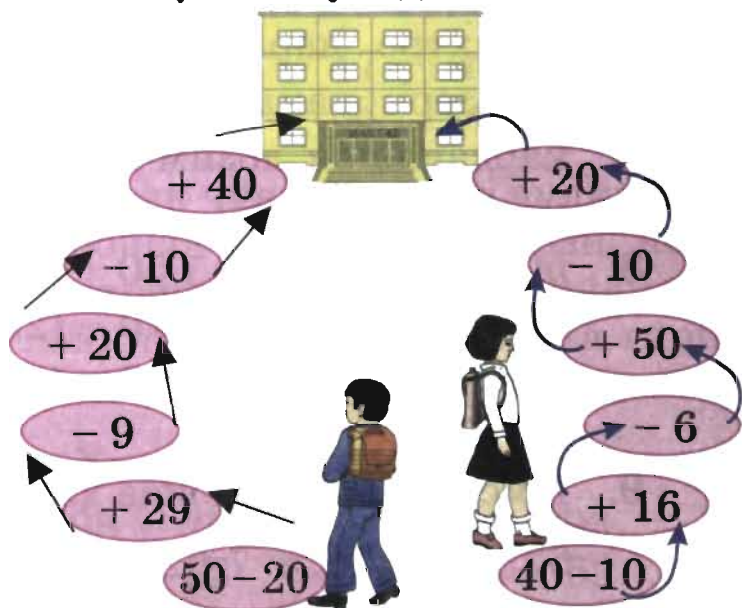

11. Дар дўкон барои фуруҳтан 76 то велосипеди ду ва се чарха оварданд. Агар велосипедҳои се чарха 34-то бошад, велосипедҳои ду чарха чандтоанд?

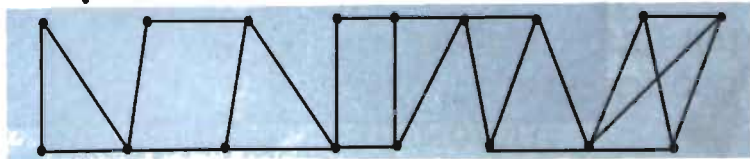
12. Тез ҳисоб кунед:

13. $67 + 32$ $69 - 40$ $23 + 17$
 $48 - 45$ $96 - 50$ $27 + 13$

14. Чандто секунҷа ва чоркунҷа ҳафт?

МУНДАРИҶА

Мақтаби ҷоноҷонам	3
Шумурдан (шумори чизҳо)	4
Як хел, ҳар хел. Дароз, кӯтоҳ	5
Ҳар якаш, ҳамааш, боқимондааш	6
«То бисёр», «то кам» калон, хурд, баробар	7
Бисёр, кам, зиёд, ҳамин қадар	8
Чӣ қадар бошад ҳамин қадар	9
Дар баландӣ, дар поён, дар боло	10
Дар пеш, дар қафо, дар паҳлӯ, дар рост, дар чап ...	11
Пагоҳӣ, рӯзона, бегоҳӣ, дирӯз, имрӯз, фардо	12
Ададҳои якҷама. Адади 1	13
Адади 2	14
Адади 3	16
Адади 4	21
Адади 5	25
Адади 6	31
Адади 7	33
Адади 8	35
Адади 9	37
Адади сифр	39
Адади 10	40
Мавқеи адад дар қатор	42
Муқоисаи ададҳо	43
Қатори ададҳо	44
Дугоӣ шумурдан	46
Аз байн шумурдан	47
Машқҳо барои мустаҳкам намудан	48
Дар дохили 10 ҷамъ ва тарҳ намудан.	
Якҷама пайҷама ҷамъ ва тарҳ намудан	49

Ба адад 2-ро ҷамъ намудан ва аз адад 2-ро тарҳ кардан	50
Ба адад 3-ро ҷамъ намудан ва аз адад 3-ро тарҳ карудан	51
Ба адад 4-ро ҷамъ намудан ва аз адад 4-ро тарҳ карудан	53
Ба адад ҷамъ намудани ададҳои 5, 6, 7, 8, 9	55
Аз адад тарҳ намудани ададҳои 5, 6, 7, 8, 9	56
Ба 6 ҷамъ намудани адад ва аз 6 тарҳ кардани адад	57
Ба 7 ҷамъ намудани адад ва аз 7 тарҳ кардани адад	58
Ба 8 ҷамъ намудани адад ва аз 8 тарҳ кардани адад	59
Ба 9 ҷамъ намудани адад ва аз 9 тарҳ кардани адад	60
Аз 10 тарҳ кардани адад	61
Машқҳо барои мустақкам намудан	62
Ҷамъ ва тарҳ	64
Ба адад, сифрро ҷамъ намудан ва аз адад сифрро тарҳ кардан	66
Алоқамандии байни ҷамъ ва тарҳ	68
Ҳадҳои ҷамъ	70
Иваз намудани ҷойи ҷамъшавандаҳо	71
Ёфтани ҷамъшавандаи номаълум	72
Ҳадҳои тарҳ	73
Ёфтани камшавандаи номаълум	75
Ёфтани тарҳшавандаи номаълум	76
Санҷидани дурустии тарҳ	77
Муқоиса намудани ифодаҳо	78
Машқҳо барои мустақкам намудан	79
Нуқта. Хатҳо. Порча. Хати шикаста	81
Сантиметр	83

Чен кардан ва муқоиса намудани дарози порча	85
Кунҷ. Кунҷи рост	87
Машқҳо барои мустаҳкам намудан	89
Бисёркунҷаҳо	91
Килограмм	95
Литр	97
Машқҳо барои мустаҳкам намудан	99
Ададҳои аз 11 то 100 буда. Ягонагии ададҳои дурақамма	101
Амалҳои бар замми дақиқа	108
Машқҳо барои мустаҳкам намудан	110
Ададҳои дар таркиби 100 буда	111
Метр. Детсиметр	119
Машқҳо барои мустаҳкам намудан	120
Чамъ ва тарҳ дар таркиби 100. Шайбонарӯз. Соат. Дақиқа	121
Ҳафта. Моҳ. Фасл. Сол	122
Қавсҳо	123
Масъалаҳои дуамала	126
Машқҳо барои мустаҳкам намудан	128
Усулҳои қулайи чамъ ва тарҳкунӣ	130
Машқҳо барои мустаҳкам намудан	145
Ададҳои дар натиҷаи ченкунӣ ҳосилшуда	147
Абак	150
Машқҳо барои мустаҳкам намудан	152
Такрорӣ дарсҳои гузашта	154

Ба бунёди китобхонаи мактаб дохил шудааст

**МАҲМАДҶОН АҲМЕДОВ, РАСҶУЛ ИБРОҶИМОВ
НАБИЯ АБДУРАҲМОНОВА,
МАМАНАЗАР ҶУМЪАЕВ**

МАТЕМАТИКА

(тожик тилида)

Умумий ўрта таълим мактабларининг 1-синфи учун дарслик

Қайта ишланган иккинчи нашрдан таржима

*Ин китоби дарсӣ голиби тендери дар соли 2002
гузаронидаи Вазорати таълими Халқи Республикаи
Ўзбекистон мебошад*

Муҳаррир *Озармеҳр.*

Муҳаррири бадеӣ: *Баҳром Бобоҷонов*

Муҳаррири техникӣ: *Диана Габдураҳмонова*

Саҳҳофон: *Татяна Огай, Мастура Атҳамова*

Тарҷумон: *Абдусалом Эшонзода*

Мусаҳҳаҳ: *Бахтиёр Эшонқулов*

Ба чопаш рухсат дода шуд: 20.06.2005 Ҳаҷмаш: 60x90¹/₁₆. Коғаз сафед. Гарнитурани Таймс. Бо усули офсет чоп гардид. Ҷузъи чопи шартӣ 10,0. Адади нашр 4470 нусха. Шартнома № 1389. Бепул.

**Дар сартахририяти ширкати саҳҳомии
нашриёти — матбаавии «Шарқ» ба таъб расид.
700083, шаҳри Тошканд, кўчаи Буюк Тўрон, 41.**

